THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, KOVAS — MARCH 17, 1989 Nr. 53

Sąjūdžio rinkiminis mitingas Kalnų parke

Vilnius, 1989 kovo 9 — (LIC) Trečiadienį, kovo 8 d. Vilniuje, Kalnų parke įvyko Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio mitingas ryšium su artėjančiais kovo 26 d. rinkimais į TSRS Aukščiausios Tarybos deputatus. Tai buvo proga Sąjūdžio remiamiems kandidatams Vilniuje susitikti su visuomene, kuri juos mažiau pažįsta. Kaip žinia, galimybės Sąjūdžiui prabilti į visuomenę platesniu mastu sumažėjo, kai buvo uždrausta trečiadienio vakarais televizijoje transliuojama „Atgimimo banga".

Tarp kalbėjusiųjų Sąjūdžio remiamų kandidatų buvo Grigorijus Kanovičius, kurio pagrindinis konkurentas yra Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininkas Vileikis; Vidmantas Želmelis, respublikinės prokuratūros prokuroras, kurio konkurentas yra Vilniaus miesto pirmasis sekretorius Zaleckas; filosofas Bronius Genzelis, kuris kandidatuoja drauge su Vidmantu Šarka, planavimo komiteto pirmininku, kurį Sąjūdis laiko stagnacinių jėgų atstovu; rašytojas Virgilijus Čepaitis, kurio konkurentai yra gamyklos direktorius Burdenko, vienas iš „Jedinstvos" lyderių ir buvęs Pedagoginio instituto narys Tichonovičius. Keli Sąjūdžio remiami kandidatai į mitingą neatvyko: tarp jų Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos deputatė Jūratė Kupliauskienė ir akademikas Vilkas.

Sąjūdžio pozicija

Šis mitings buvo pirmas Sąjūdžio vadovybės susitikimas su visuomene po Vasario 16-tosios Sąjūdžio seimo deklaracijos, po Centro komiteto plenumo ir pakeitimų valdžioje. Politinė š.o mitingo reikšmė buvo ta, kad Sąjūdis turėjo progos paaiškinti savo poziciją dabartinės politinės padėties klausimu Lietuvoje ir parodyti pasak tarybos nario Alvydo Medalinsko, „kad Sąjūdis yra gyvas ir pakankamai pasitiki savo jėgomis".

Mitingui vadovavo ekonomistė Kazimiera Prunskienė ir filosofas Arvydas Juozaitis, įvadinį žodį tarė Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, kuris teigė, kad pastaruoju metu reiškiasi įvairūs stagnacijos rėmėjai, kurie kaip naujos veislės išperos — maitvanagėliai ir krankliukai — kyla, manydami, kad pavyks pakirsti atgimstančią tautos dvasią. Tas jiems nepavyks,sakė Landsbergis. Jis taip pat padarė užuominą, kad artimoje ateityje Sąjūdis galbūt kvies Lietuvos visuomenę dalyvauti panašiuose mitinguose Katedros aikštėje.

Motiekai ovacijos

Sąjūdiečių apskaičiavimu, į Kalnų parką susirinko apie 40,000 žmonių, daugiausia iš Vilniaus, nors buvo atvykusių ir iš kitų Lietuvos vietų: Žemaitijos ir Suvalkijos. Žinia apie leidimą mitingą organizuoti buvo paskelbta pirmadienį vidudienį tik Vilniaus „Vakarinėse naujienose".

Mitinge taip pat kalbėjo ekonomistas Kazimieras Antanavičius, praėjusį savaitgalį sugrįžęs į Lietuvą iš Kanados, darbininkas Kazimieras Uoka iš Kauno, žurnalistas Vitas Tomkus ir teisininkas Kazimieras Motieka, kuris, kaip pranešama, susilaukė ypač griausmingų minios ovacijų. Teisininkas Motieka vasario 17 d., nelauktai pašauktas į Centro Komitetą, atidavė savo partinį bilietą. Teisininkas kalbėjo apie Molotovo-Ribbentropo paktą, apie Lietuvos aneksiją ir apie tai, kad turi būti atstatyta tiesa. Jis taip pat užsiminė vadinamąjį „realųjį suverenitetą" — tai terminas, kurį pastaruoju metu pradėjo naudoti Lietuvos vadovybės nariai ir kuris laikytinas fiktyviu dalyku.

Brazauskas priešinasi stagnacijai

Sąjūdžio seimo tarybos nariai aptarė šiuolaikinę padėtį, papasakojo apie įvairius trukdymus Sąjūdžio kandidatams į Liaudies deputatus. Pareikšta, kad partijos organai nenori duoti Sąjūdžiui galimybės dalyvauti rinkimuose, kad pirmajam sekretoriui Algirdui Brazauskui esama nemaža problemų, stengiantis priešintis stagnacijos jėgoms, kad Sąjūdis remia tas jėgas Lietuvos vadovybėje, kurios pasisako už demokratizacijos proceso plėtojimą Lietuvoje, protestuoja prieš pastarosiomis dienomis skleidžiamą melą, kad, neva, Lietuvos visuomenė palankiai priėmusi neseniai įvykusį Centro komiteto plenumą, kurį Sąjūdis laiko stagnacijos apraiška.

Motinų prašymas

Mitingo metu taip pat kalbėjo dvi moterys, atėjusios su plakatais, ant kurių buvo užrašyta vardai ir pavardės asmenų, kurie savižudybe baigė gyvenimą, tarnaudami sovietinėje armijoje. Kalbėjo Teodora Každailienė ir Ona Elgirdienė, perskaičiusi sūnaus laišką iš Vladisvostoko. Abi moterys pasisakė prieš moralinę būklę sovietinėje armijoje ir už tai, kad Lietuvos vaikams būtų leidžiama tarnauti Lietuvos teritorijoje tautiniuose junginiuose.

Neseniai **Švėkšnoje** buvo surasti ten 1928 metais pastatyto Laisvės paminklo likučiai, kuris buvo nugriautas bolševikinių okupacijos metų pradžioje. Dabar Švėkšnos parapijos klebonas kun. Petras Stukas vadovauja jo atstatymui. Paminklo atstatymui pritaria ir padeda partijos vykdomasis komitetas. 1928 m. nuotrauka.

Tik maža detalė iš **Kaune** įvykusio Vasario 16-sios paminėjimo, kai gatvės buvo pilnos žmonių ir daugelis negalėjo prisiveržti prie Laisvės paminklo tuo metu, kai prie jo vyko pagrindinės nepriklausomybės iškilmės.

Vengrai reikalauja laisvės

75,000 minia demonstravo sostinėje

Budapeštas. Vengrijoje įvyko, kaip Vakarų diplomatai sako, mažiausiai 75,000 žmonių demonstracijos sostinės gatvėse prieš komunistinę vyriausybę paminint 1848 metų sukilimą, kai tuo metu austrai buvo užėmę Vengriją. Sukilimas tada buvo laimėtas su rusų pagalba.

Komunistų policija netrukdė demonstracijų. Kalbėtojai pasakė kalbas prie vengrų tautos herojų paminklo. Pirmą kartą buvo duotas leidimas demonstruoti. Partijos vadas Karolis Grosz paskelbė kovo 15 d. tautine šventė, kuri buvo švenčiama kai Vengrija buvo nepriklausoma valstybė. Vyriausybė norėjo suruošti pati tą paminėjimą, tačiau vengrai atsisakė dalyvauti. Kalbėdamas Demokratų Forumo, didžiausio vengrų sąjūdžio, vardu, jo pirmininkas Denes Csengey paaiškino, kodėl buvo atsisakyta dalyvauti vyriausybės ruošiamoje šventėje. „Mūsų tikslas yra tiesa ir tautinė vienybė, kuri negali būti pasiekta mokytojų ir tarnų sistemoje".

Jaunimo žodis

Kitas kalbėtojas — Miklos Tamas pareiškė viltį kitąmet minėti šią šventę laisvoje Vengrijoje. O iš New Yorko atvykęs vienas svarbiausių opozicijos vadų Janos Kis pareiškė, kad Vengrija jungiasi į demokratišką pasaulį ne todėl, kad komunistai nori, bet todėl, kad tauta to nori, o Komunistų partija nesijungia į demokratinį laisvą judėjimą. Didelės ovacijos buvo 26 metų Viktorui Orbanui, kuris nepriklausomos jaunimo organizacijos vardu kalbėjo: „Jie dabar kalba kitaip ir sako ,užmirškite, kas buvo vakar, nes, ką mes sakome šiandien, yra tiesa, bet ne tai, ką mes sakėme anksčiau' ". „Mes tuo negalime tikėti".

Ivanai, važiuok namo

Pirmą kartą vengrai reikalavo, kad pasitrauktų Sovietų kariuomenė iš Vengrijos ir kad Imre Nagy, sovietų pakartas, būtų vėl reabilituotas. Minia nešė Vengrijos vėliavas ir tautines emblemas, reikalavo laisvės dabar ir demokratiškos santvarkos. Plakatuose buvo išrašyti šūkiai prieš Komunistų partiją, o viename buvo: „Ivanai, ar nepasiilgai savo namų?"

Vengrijoje neseniai buvo panaikinta lapkričio 7 dienos šventė; ji būdavo skirta rusų revoliucijai paminėti, kuri „išgelbėjusi Vengriją".

Kanclerio partija pralaimi

Frankfurtas. — Kanclerio Helmut Kohl Krikščionių demokratų sąjunga žiauriai pralaimėjo vietinius rinkimus Hesse provincijoje praėjusį sekmadienį, kai gyventojai pasisakė už kairiuosius Žaliųjų atstovus ir kraštutinius demokratus. Ypač didelis pralaimėjimas yra Frankfurto srityje, kurią konservatoriai valdė 12 metų. Negalima atsistebėti, kad neonacių kraštutiniai demokratai laimėjo ne tik Frankfurte 6.6% balsų arba 7 vietas taryboje, bet kad ir kitur Vakarų Vokietijoje turi pasisekimo. Žalieji padidino savo reprezentavimą 15% ir sudarys koaliciją taip pat su socialdemokratais valdyti Frankfurto miestui. Volker Hauff, socialdemokratas, bus Frankfurto naujasis meras, kuris yra labai nusistatęs prieš užsieniečius.

Karpovas išrinktas

Maskva. — Buvęs pasaulio šachmatų konkursų laimėtojas Anatolijus Karpovas, kaip praneša Reuterio agentūra, buvo išrinktas deputatu į Sovietų Aukščiausiąjį kongresą. Taip pat rašytojas Fiodoras Burlatsky, entuziastingas Gorbačiovo reformų palaikytojas, buvo išrinktas. Karpovas buvo dešimt metų šachmatų čempionu.

Naujajame kongrese, arba parlamente, 750 vietų yra skirta visuomeninėms organizacijoms. Kolektyviniams ūkiams yra skirtos 58 vietos, o Architektų unijai 75 vietos.

Lvove pirmadienį vėl demonstravo ukrainiečiai su šūkiais, kad šie rinkimai būtų boikotuojami. Praėjusį sekmadienį demonstrantai susirėmė su policija. Ukrainiečiai vis reikalauja, kad būtų pašalintas dabartinis partijos vadas Ščerbitskis.

— **Pietų Afrikos** valdančioji partija vietoje sergančio prezidento Pieter Bothos pasirinko savo partijos vadu Frederik W. de Klerk.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **JAV LB Kulrūros taryba,** sudariusi komisiją iš pirm. Fausto Strolios, Audronės Gaižiūnienės, Povilo Matiuko, Loretos Venclauskienės ir Kazio Skaisgirio, muzikos premiją paskyrė prof. **Andriui Kuprevičiui,** žymiajam pianistui ir pianino muzikos mokytojui. Premija bus įteikta gegužės 20 d. Chicagoje. Tūkstančio dolerių mecenatas yra Lietuvių Fondas.

— **Lietuvoje** šį trečiadienį buvo įsteigta Lietuvos Darbininkų sąjunga, kuri turėtų apjungti visas darbininkų profesines organizacijas.

— **Jalalabado** miesto apylinkėse priartėjančius laisvės kovotojus afganai komunistai bombardavo iš sovietų lėktuvų, kurie vėl pristatomi į Afganistaną. Skelbiama, kad žuvo šimtai kovotojų. Gi laisvės kovotojai praenša, kad jie nušovė penkis komunistų lėktuvus ir daugiau kaip šimtas jų kareivių žuvo.

— **Washingtone** prez. Bushas patvirtino 450 mil. dol. paskolą Venezuelai, kuri paskutiniu metu pateko į sunkias finansines ir ekonomines sąlygas.

— **Nikaragvos** vyriausybė nutarė išleisti į laisvę, beveik 2,000 kareivių, kurie tarnavo buvusio prezidento Samozos kariuomenėje.

— **Prez. Bushas** pasiūlė priimti įstatymą, kad šeimos, kurios uždirba 13,000 dol. metams ar mažiau ir turi vaikų, kurie dar neturi 4 m. amžiaus, galėtų nuo savo mokesčių už kiekvieną tokį vaiką nusirašyti po tūkstantį dolerių.

— **Chicagoje** esanti VMS Realty firma susitarė Sovietų Sąjungoje pastatyti pačiame Maskvos centre už 350 mil. dol. viešbutį, įstaigas jame, teatro salę ir konvencijoms patalpas. Šis pastatas bus statomas prie Maskvos upės, dešimt blokų nuo Kremliaus.

— **Miunchene** buvo paskelbta, kad Laisvės radijo transliacijas pradėjo trukdyti vėl Sovietų Sąjunga su savo aparatais, bet po poros dienų ši žinia buvo paneigta — radijo transliacijos nėra trukdomos. Įvyko apsirikimas ir techniniai sutrikimai.

— **Washingtone** nominavus kongresmeną Dick Cheney Gynybos sekretoriaus postui, respublikonai susirūpino, kas užims jo vietą Atstovų rūmuose, nes jis buvo respublikonų eilėje antrasis asmuo.

NATO kraštai nusprendė padėti Maskvai

Amerikai naujos problemos

Bona. — Seniai buvo laukiama ir bijoma, kad NATO kraštai pasitikės Varšuvos pakto šalimis, kas šiuo metu ir įvyko. Tai praėjusių metų gale buvo parodyta su 50 vokiečių pramoninkų grupe Maskvoje, kai ten lankėsi Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl ir pažadėjo 1.6 bilijonų paskolą. Europos pramonininkai ir bankininkai mojuodami čekių knygutėmis ir užsakymų blankais nuskubėjo į Maskvą atsiliepdami į sirenišką perestroikos dainą, rašė tada „Washington Post".

Prancūzijos prezidentas F. Mitterand savo bankininkų vardu pažadėjo 2 bilijonų paskolą. Italija atskubėjo su 775 milijonų paskola ir mažais palūkanų reikalavimais. Britanijos bankai pasiūlė 1,75 bilijonų kreditus.

Šis „skolinimo būdas" sovietams suteikia 9 bilijonus naujo kapitalo iš NATO Europos, primena „New York Times". Šiuo metu jau pradėta kalbėti apie Europos „Maršalo planą, kad būtų išgelbėta Sovietų imperija nuo bado", rašo Patrick Buchanan.

Kapitalo transfūzija

Gorbačiovo didžiausias šalininkas šiame paskolų-kreditų suteikime yra Vokietijos Užsienio reikalų ministeris Hans-Dietrich Genscher. „Tai bendras Europos pastatas — nė viena tauta nuo Atlanto iki Uralo neturi būti išskirta formuojant žmonijos ateitį", pasakė šis vokietis.

Ši milžiniška kapitalo transfūzija sumažina Sovietų kariuomenės sunkumus ir padeda jų pasiruošimui, toliau planuojant savo karinę ateitį, sako P. Buchanan. Kodėl Sovietų generolai savo išteklius turėtų nukreipti nuo tankų, patrankų ir raketų gamybos kasdieniniam žmonių gyvenimo pagerinimui, jei Bona, Paryžius, Roma ir Londonas suteikia naujas sumas, kai kada net ir be procentų. O Amerika išleidžia 150 bilijonų dolerių per metus 300,000 kariuomenės dalinių išlaikymui, kad apsaugotų NATO kraštus nuo režimo, kai NATO nusprendė tam režimui padėti.

Ginklai ir duona

Naujajam Amerikos prezidentui tai milžiniška politinė problema. Jis negali to klausimo su sąjungininkais nagrinėti jausmingai. Abi amerikiečių partijos pradeda klausti, kodėl mes turime rizikuoti karu, kad nebūtų Vokietija okupuota, kai ta Vokietija ir kitos Vakarų Europos šalys mano, kad verta padėti sovietams.

NATO kraštai jau daug kur padėjo Gorbačiovo reikaluose, kai jam yra duodami pinigai. O ką už tai gauna Vakarai? Tik pažadus, Sovietai nebijojo vėl pasiųsti 30 MIG-27 bombonešių į Afganistaną ir juos palikti komunistinei Kabulo vyriausybei. Maskva padidino špionažo tinklą Amerikoje visose bendradarbiavimo formose, KGB priešamerikinė propaganda niekada nebuvo tokia besišypsančiai rafinuota, kaip šiuo metu, o apart žodžių, nėra jokių įrodymų, kad rusai sumažino ginklų arsenalą. Požeminiai raketų bandymai vyksta reguliariai.

Klausiama, ką Europos paskolos padeda Maskvai pasirinkti: ginklus ar duoną. Europos NATO vadai sako rusų Varšuvos pakto vadams: jūs galite turėti abu tuos dalykus: mes finansuosime jums duoną, o jūs gaminsitės ginklus, rašo P. Buchanan savo politiniuose komentaruose.

„Raudonųjų—Žaliųjų" koalicija

Berlynas. — Vakarų Berlyno socialdemokratai ir žalieji susitarė sudaryti koaliciją valdyti miestui. Dabar pirmą kartą bus, Reuterio pranešimu, „Raudonųjų-Žaliųjų" kairiojo sparno vyriausybė Vakarų Berlyne. Ši koalicija miesto administravimo pareigas perima šiandien. Vokiečiai savo krašte su dideliu susidomėjimu seka, kas darosi Vakarų Berlyne. Vakarų Berlyne derybos vyko ilgai, kol susitarė, kaip bus paskirstytas 12 asmenų kabinetas. Žalieji paskirs savo ministerius mokykloms, miesto gerinimo ir moterų, jaunimo bei šeimų reikalų departamentams, o kitus postus perims socialdemokratai, kurių Walter Momper bus miesto meru.

Laimingas erdvėlaivio skrydis

„Discovery" erdvėlaivis su penkiais astronautais laimingai atlieka erdvėje jiems pavestą misiją. Buvo pranešta, kad buvo pastebėti kai kurie hydrogeninio tanko sutrikimai ir kelionė bus viena diena trumpesnė, tačiau dabar pranešta, kad tai nepavojingas skrydžiui dalykas ir orbitoje jie skris visas numatytas 5 dienas, sumažinant tik vieną skrydį. Šeštadienį jie sugrįš į Edwards bazę Californijoje. Astronautai paliko 100 mil. dol. vertės satelitą virš Atlanto. Jie taip pat su savim turi ir 4 žiurkes, kurių kiekvienos viena koja buvo sulaužyta, kad galėtų sužinoti kaip vyksta kaulo gijimas erdvėje. Astronautų tarpe yra ir vienas gydytojas.

— **Atstovų rūmų** Ginkluotųjų pajėgų komisija nutarė likviduoti 145 karines bazes, kad būtų sutaupytos išlaidos ir tuo būdu sumažintas biudžeto nuostolis.

— **Washingtono** Mokesčių inspekcija nutarė patikrinti 23-se televizijose turinčių evangelistų programas finansinį stovį, nes yra įtarimas, kad jie neatsiskaito su valstybės nustatytais mokesčiais.

KALENDORIUS

Kovo 17 d.: Šv. Patrikas, Airijos globėjas. Gertrūda, Gentvilas, Varūna.

Kovo 18 d.: Kirilas, Gintarė, Eimutis, Gabrielius, Sibilė, Anzelmas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:01, leidžiasi 5:58.

Temperatūra dieną 40 l., naktį 32 l.

SPORTO APŽVALGA

„LITUANICA" — „ŽALGIRIS" DRAUGIŠKOSE RUNGTYNĖSE

Vilniaus „Žalgirio" jaunių futbolo komanda, faktina Lietuvos jaunių rinktinė, vykdama į Dallas, Texas, žaisti tarptautiniame 120 komandų, surinktų iš maždaug 30 valstybių, futbolo turnyre, keturias dienas viešėjo Chicagoje ir kovo 13 dienos vakare žaidė draugiškas rungtynes salėje prieš „Lituanicos" vyrų komandą. Pasižiūrėti šio netikėto mūsų futbolininkų susitikimo, į Oak Lawn Community paviljoną, nors ir vėlų vakarą, susirinko arti 400 žiūrovų, kurių didelės dalies kituose renginiuose nematome.

Žiūrovams entuziastingai plojant, punktualiai 9 val. abi komandos išsirikiavo žaidimo salėje pasikeisti suvenyrinėmis vėliavėlėmis. Pažvelgus į išsirikiavusias komandas buvo aišku, kad čia žais „juniorai" prieš „seniorus" ir, kad paskutiniesiems nedaug šansų laimėti. Nors „Lituanicos" komanda sužaidė ryžtingai, bet prieš vispusiškai išbaigtą „Žalgirio" jaunių komandą neatsilaikė. „Lituanicos" vyrai pralaimėjo garbingu rezultatu 8-2. Mūsiškių naudai įvarčius pelnė J. Canley ir Henry Jenigas. Komandai vadovavo Alb. Glavinskas. Teisėjavo oficialūs teisėjai, buvę „Lituanicos" žaidėjai, Rob. Balčiūnas ir Kennedy.

Po rungtynių žiūrovai dar ilgai šnekučiavosi apie matytas rungtynes, apie puikiai atrodančią ir dar puikiau žaidžiančią Vilniaus „Žalgirio" komandą. Ir tenka manyti, kad visi nuoširdžiausiai jai linkėjo laimėti tą išgarsintą „Dallas Cup" ir tuo populiarinti vardą — Lietuva.

J. J.

„ŽALGIRIS" IŠVYKSTA

Po ketvirtadienio vakaro rungtynių prieš Chicagos Vidurinių mokyklų rinktinę „Žalgirio" komanda penktadienį, kovo 17 d., 4 val. p.p., nuo „Lituanicos" klubo, 2614 West 69 St., autobusu išvyksta į Dallas, Texas, kur kovo 19-26 dienomis rungtyniaus „Dallas Cup" turnyre.

Kad turėjome progos čia, Chicagoje, susitikti ir pamatyti tokią simpatingą „Žalgirio" jaunių futbolo rinktinę, kreditas priklauso inž. Valdui Adamkui, JAV Vidurio Vakarų Apygardos Gamtos apsaugos įstaigos administratoriui, kuris yra ir ŠALFAS s-gos pirm. Jis pradėjo ir užbaigė tos komandos iškvietimo sudėtingą procesą. Kelionių biuro G.T. International prez. Algis Grigas ir viceprez. Rūta Pauperienė parūpino komandos transportaciją iš Chicagos į Dallas, Texas, ir ją apmokėjo, už ką komandos sutikimo komitetas yra labai dėkingas. Be tokios jų pagalbos, svečių priėmimas nebūtų taip sklandžiai praėjęs. Kiek anksčiau, Algis Grigas nupirko Vilniaus „Žalgirio" vyrų komandai du komplektus aukštos kokybės uniformų, papuoštų lietuvių tautinėmis vėliavėlėmis ant rankovių. Žaisdami su tomis uniformomis Maroke, žalgiriečiai laimėjo prieš tos valstybės rinktinę 3-1.

Išvykimo proga, laimėjimų linkime ir jauniesiems žalgiriečiams.

J. J.

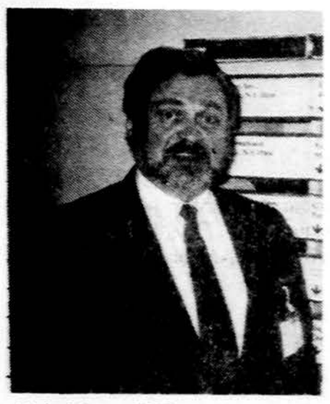

Algis Grigas, GT International prezidentas, „Žalgirio" kelionės į Dallas autobuso mecenatas.

SALĖS PIRMENYBĖS PASIBAIGĖ

Praėjusį sekmadienį, kovo 12 dienos vakare, „Liths" komanda žaidė devintąsias, paskutines, salės pirmenybių rungtynes prieš vokiečių „Rams" ir jas laimėjo 5-2. Tarp dešimties įvairių tautybių pirmos divizijos komandų, „Lituanica-Liths", surinkusi 12 taškų ir 46-24 įvarčių santykį, užėmė ketvirtą vietą. Pirmą vietą laimėjusi ukrainiečių „Wings" ir vėl perėjo į Major diviziją.

JAUNUOLIŲ DĖMESIUI

Lietuvių kilmės jaunuoliai kviečiami žaisti „Litunica-Liths" jaunių 15-18 metų komandoje. Susidomėję prašomi nedelsiant registruotis pas Ged. Bielskų, telefonu 422-8376.

Skaitytojai, pažįstantieji galimus kandidatus, prašomi paraginti juos užsiregistruoti.

J. J.

PAGERBS PASIŽYMĖJUSIUS SPORTININKUS

Los Angeles lietuvių sporto klubas „Banga" balandžio 22 d. ruošia balių-pagerbimo vakarą pasižymėjusiems jauniesiems sportininkams, plačiai atkreipusiems netgi amerikiečių sporto klubų ir spaudos dėmesį, — Daivai Tomkutei ir Vainiui Kokliui, pagerbti.

„Žalgirio" jaunių futbolo komanda arti savaitę viešėjusi Chicagoje, šiandien išvyksta į Dallas, Texas, dalyvauti tarptautiniame „The Dallas Cup '89" turnyre.

STATANT IR ATSTATANT TILTUS

PR. MICKEVIČIUS

(Pabaiga)

Kl. Kaip reagavo Lietuvos sportininkai ir vadovai, pvz., kad mes neturime stalo tenise prieauglio, bet turime bilijardą ir skvošą?!

Ats. Dėl stalo teniso nenustebo, nes žinojo, kad neturime nei čia, nei Australijoje, bet juos nustebino bilijardo populiarumas. O dėl skvošo, manau, jog jo neturėtų būti programoje, jeigu tik 5 dalyviai.

Kl. Pagrindiniame posėdyje (Adelaidėje) dalyvavote; A. Poviliūnas, J. Jonavičius, Tu, R. Dirvonis, Pr. Berneckas ir A. Laukaitis. Ar manai, kad jame dalyvavo visi, kurie turėjo dalyvauti, arba būtų buvę prasminga, jeigu būtų dalyvavę ir daugiau? Kas šį posėdį organizavo ir buvo atsakingas už dalyvių sudėtį? Juk jame atlikti istoriniai sprendimai — ar ne?

Ats. Pagrindinį posėdį organizavo pats J. Jonavičius. Jame dalyvavo ir pagrindiniai ŠALFASS-gos, ALFAS-gos ir Lietuvos atstovai. Be abejo, būtų buvę gerai, kad ir klubų atstovai būtų buvę įjungti, tačiau varžybų metu tai neįmanoma. Kiekvienu atveju, nutarimas būtų buvęs toks pat.

Kl. Šiandien, praslinkus dviems mėnesiams po posėdžio, ar atrodo, kad posėdyje paliesti klausimai buvo pilnai išsemti?

Ats. Posėdžio nutarimai: 1. IV-tos Žaidynės įvyks Lietuvoje 1991 m. 2. 1990 m. Lietuvoje šaukiama sporto vadovų, darbuotojų konferencija, kurioje turės būti diskutuojami ir išsemti klausimai, liečią Žaidynių statutą ir jau sudarytą IV-jų Žaidynių programą.

Kl. „Gimtojo Krašto" 4 nr. tilpusiame pasikalbėjime A. Poviliūnas, į Rimvydo Paleckio klausimą: „Kaip išeivija reagavo į Lietuvos TOK atkūrimą?", atsako: „Entuziastingai!" Klausė, kuo konkrečiai galėtų padėti. Pagelbėti tikrai gali — palaiko tvirtus ryšius su tarptautinėmis sporto šakų federacijomis. Lauktume tos paramos". Ir toliau: „...susitarėme su išeivijos sproto vadovais susitikti 1990 Lietuvoje per Dainų šventę. Tai turėtų būti lyg ir koks kongresas..." Ar Centro valdyboje buvo jau svarstoma ir nutarta, kuo ir kaip Lietuvos minėtus lūkesčius ir norus patenkinti?

Ats. Išeivija viską sutiko entuziastingai. Tik norėtųsi žinoti, kas A. Poviliūną informavo dėl Sąjungos ryšių su tarptautinėmis sporto šakų Federacijomis? Priklausome (o būtų gera pasitikrinti ryšius ir juos „pasverti"...) JAV-ių AAU, kuri tarptautinėje plotmėje, manau, tevaidina silpną rolę... O mūsų Sąjunga su tarptautinėmis Federacijomis neturi jokių ryšių ir jokio vaidmens nevaidina. Tačiau talkininkauti Lietuvos TOK gerų norų ir pastangų tikrai nestokosime.

Kl. O apie kongresą — jau kitais metais! Ar teko, nors tik bendrais bruožais, aptarti šio reikalo svarbą, apimtį, implikacijas? Ar dėl to nebūtų reikalingas suvažiavimas? Mažiausia — gal speciali darbuotojų konferencija?

Ats. Dėl kongreso Lietuvoje 1990 m. C.V. svarstymo neturėjo. Man atrodo, kad teks laukti naujos Valdybos rinkimų... Be abejo, šis klausimas turės būti paliestas suvažiavime, bet neįsivaizduoju, kad bet kokią specialią konferenciją būtų galima sušaukti.

Kl. Sakai — naujų rinkimų? Bet juk žinome, kad tai įvyks tik 1990 m. gale. Suvažiavimas bus ir šių metų pabaigoje, bet ar bus laiko viską įvykdyti — pasiruošti kongresui? Ar tada jau nebus „šaukštai po pietų"?

Ats. Padėtis nepavydėtina, tačiau dirbti ir ko nors pasiekti šiandieninėje padėtyje — neįmanoma. Jau dabar juk reikia ruoštis. O kaip to pasiekti, kol kas neaišku. Tokie klausimai, normaliai, turėtų būti svarstomi suvažiavimuose ir tokiuose, kuriuose atstovai susirenka jau su nuomonėmis dėl numatytų klausimų. Spekuliuoti nėra prasmės. Čia yra visos Sąjungos reikalas, bet ne vieno ar kelių asmenų.

Kl. Dvejetos metų darbai, rūpesčiai, išvyka, sutikti žmonės, su jais bendravimas, įspūdžiai — praūžė, kaip audra. Be abejo, visa jau pradeda pamažu išblėsti lyg vaivorykštė. Atliekant visos patirties „inventorizaciją" — kurie reiškiniai, vaizdiniai, mintys, jausmai pakartotinai grįžta pasąmonėn ir ką jie Tau liudija?

Australijoje susitiko ŠALFAS s-gos CV valdybos narys Vytautas Grybauskas ir Lietuvos Olimpinio komiteto pirm. Artūras Poviliūnas.

Ats. Žinoma, kad grįžta... Pakartotinai matau išsirikiavusius 150 Š. Amerikos sportininkų, priklausančių, atstovaujančių Sąjungai, kurią prieš 14 metų buvo bandoma nurašyti. Mačiau juos vykdančius savo uždavinį ir jau dabar žinau jų pasiryžimą ir norus vykti Vilniun IV-sioms Žaidynėms! Matau, kartu su australiečiais, ir sportininkus iš Lietuvos. Dar ir šiandien stebina mane jų džiaugsmas, entuziazmas, nuoširdi draugystė. Po daugelio metų vėl pajutau gyvą Lietuvą. Girdžiu skaitomus sveikinimus iš Lietuvos įvairių organizacijų, sporto federacijų dėl artimo bendradarbiavimo, suartėjimo. Visa tai džiugina. Bet... kartu, visa tai liudija būsimuosius darbus Sąjungai. Ar pajėgsime? Ar turime žmonių šiam darbui? Ir, ar sugebėsime?

Kl. Ir dar vienas klausimėlis — tik tylutėliai ir pašnibždomis — jeigu mūsų bočių mitologinis kaukas staiga paverstų šias Žaidynes į vainiką, jį apibertų deimantais, reiškiančiais ypatingiausius Žaidynių įvykius, — kuriuos 3 deimantus čiuptumei, idant jie visą gyvenimą Tau žėrėtų".

Ats. Baisu prasidėti su kaukais... Bet su deimantais — kitas reikalas. Visi ir visur jų ieško, bet dažnai randa tik dirbtinius. Aš, tuo tarpu, radau jų Australijoje. Jų kilmė — lietuviška. Daug jų ten buvo, bet išsirinkčiau, visų pirma — atvežtąjį iš Lietuvos, „iš peršautų dainų krašto" ir grūdintą „šėtono paunksmėje"... susidedantį iš 15 dalyvių! O vadovo žodžius, jų reikšmę lydėjo ovacijos ir... ašaros. Ar gali būti kas vertingesnio šiais laikais už tyrą, lietuvišką ašarą? Ar gali būti kas brangesnio, kada girdi lietuvišką dainą, dainuojamą lietuvaičių iš Clevelando, N. Yorko, Los Angeles, pritariant Lietuvos sportininkams atsisveikinimo gegužinėje — Adelaidėje? Tokie deimantai nesimėto. Jie reti. Skirti tik mums — lietuviams. Juos tik ir griebčiau, nes jie švies visą gyvenimą.

Vytai, ačiū už pokalbį.

Pr. Mickevičius

*

Vienas tikras draugas mūsų laimei atneša daugiau negu tūkstantis priešų mūsų nelaimei.

M. Ebner-Eschenbach

Bostono „Grandis" III-se PLS Žaidynėse Australijoje. Iš k.: Edward Auštras, Tomas Kiliulis, Russ MacDonald, Paul Štuopis, Dana Eikinas, Regina Kulbytė, Algis Veitas, Ann Auštras, Mary Tautkus, Juozas Auštras, Dana Auštras-MacDonald, Vytenis Veitas, treneris Vytas Eikinas ir Raimundas Bačiulis.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Tvarinija paremtas dvasingumas:

ŽMOGUS — GERAS

Prieš kurį laiką rašėme apie kun. Matthew Fox ir Vatikano įsakymą jam nebemokyti ir neberašyti apie vadinamą „creation-centered spirituality" — tvarinija paremtą dvasingumą (*Draugas* 1989.I.20). Jo klaida nėra pačiame jo mokyme apie tvarinija paremtą dvasingumą, o tame, kad jis nori atmesti, paneigti visą eilę krikščioniškos teologijos klasikų, kadangi jie paneigią žemiškąją žmogaus prigimtį — žmogaus kūniškumą, kaip priemonę prieiti prie Dievo. Tačiau teisingas sprendimas nėra visos, sakysim šv. Augustino, teologijos atmetime, o supratime istorinių ir kultūrinių sąlygų, kuriose jis rašė — kokias klaidas jis stengėsi atsverti — ir, jo poleminių perdėjimų nesuabsoliutinus, vertinti jo įnašą į krikščioniškosios teologijos kraitį.

Tuo tarpu, mums, kurių daugumas buvome auklėti priešvatikaninėje Bažnyčioje, gali būti labai naudinga susipažinti su vadinamąja tvarinija paremta teologija. Ji nėra naujas reiškinys krikščionybėje. Net ir šv. Pauliaus laiškuose ir Jono evangelijoje užsimenami nuklydimai nuo tikrojo apaštalų perduoto mokslo kaip tik lietė paneigimą tiek Kristaus tikro žmogiškumo, tiek ir tikėjimo supratimą kaip grynai dvasinį reiškinį, užmirštant, jog jeigu jis neišgyvenamas konkrečioje kasdienybėje, santykiaujant su žmonėmis, tai ir jo mistika yra tik apgaudinėjimas — piktosios dvasios suvedžiojimas.

Dievo siekiančių žmonių polinkis vis „paminti kūną po kojomis", užmiršti, kad Dievas apsireiškia ir per pačią savo tvariniją, nesibaigė su pirmaisiais krikščionybės šimtmečiais. Jis Bažnyčioje reiškėsi nuolat — tai šen, tai ten, o kartais ir visuotiniau, srovėse kaip ir jansenizmas 18-tame šimtmetyje, kurio pasekmės užsitęsė net iki šių dienų, bet prieš kurį Bažnyčia nuolat kovojo. Jis pasireiškė polinkiu dvasingumą izoliuoti tik dvasinėje plotmėje. Tad ir senųjų, tvarinija paremto dvasingumo tradicijų iškėlimas šiais laikais yra svarbus atitaisymas nuklydimo, kurio reikalavo ir II Vatikano suvažiavimas. Tad verta ir mums susipažinti su reikalingomis, naudingomis šios srovės įžvalgomis.

Ši srovė dvasingumą supranta plačiau negu tik formalios maldos praktiką, šventraščių skaitymą, sakramentų šventimą. Dvasingumas reiškiasi ir tame, kaip žmogus ieško Dievo veido, apreiškimo visoje tvarinijoje, žmonėse, kasdienybėje. Ką Dievas man kalba per šios dienos įvykius, kaip aš į tai atsiliepsiu? Sakysite, kad tai nieko naujo. Taip, nieko naujo, bet per dažnai — ypač mažiau apsišvietusių krikščionių tarpe — ši dvasingumo samprata buvo ir lieka pamiršta.

Ši srovė primena žmoguje esantį gėrio pradą, kas dažnai gali nuskambėti, kaip gimtosios nuodėmės paneigimas. Tačiau teisingas gimtosios nuodėmės supratimas neturėtų žmogaus nustumti į neviltį, kad žmogui neįmanoma būti geru. O kaip tik į tokią neviltį daug kas jautėsi nustumti. Taip, gimtąja nuodėme žmogus nupuolė, bet tuo nebuvo panaikintas pirmykštis gėrio pradas jame — gi šventų pranašų buvo ir Senajame Testamente ir pats Kristus gimė iš šventais žmonėmis pasižymėjusios giminės, ir pirmieji jo mokiniai visi, nežiūrint pirmosios nuodėmės, pažino Dievą jame ir juo pasekė.

Tvarinija paremtas dvasingumas primena, kad gimtoji nuodėmė nėra paskutinis žodis — net ir Kristų dar nepažįstančiuose žmonėse, nes Dievas-Tvėrėjas savo tvarinijoje apsireiškia ir jo ieškantiems nekrikščionims, ir net su jais dalinasi tvėrimo darbu. Tvarinija paremtas dvasingumas primena, kad sutvėręs visą pasaulį, Dievas pamatė, kad jis esmėje yra geras. Dėl to Dievas jame tebeveikia. Dėl to jis žmoguje įkūnijo savo Sūnų.

Tvarinija paremtas dvasingumas, ieškodamas Dievo apreiškimo gamtoje, mato tamprų ryšį tarp visų tvarinių žemėje, gamtos dėsningume mato Dievo įstatymus, kelia žmonių rolę ne kaip sunaudotojų, o šeimininkų, tvarkos prižiūrėtojų, išmintingų gamtos dovanų naudotojų, kurie, suprasdami ne tik visų gyvių priklausomumą nuo vienas kito ir nuo gamtos dovanų, tomis dovanomis darniai dalinasi ir su kitais žmonėmis. Tvarinija paremtas dvasingumas iškelia ir žmoguje įdiegtą to teisingumo supratimą, vertinimą, kurį tačiau reikia ugdyti, kelti, palaikyti. Pernelyg stiprus pabrėžimas nuodėmės užmiršta šį gėrį. Tai lyg vaiko auklėjimas, vien tik mušant už kiekvieną prasižengimą, niekuomet nepagiriant už gerą. O šiandien suprantame, kad paskatinimas efektyviau auklėja, bausmę paliekant išimčiai, t.y., nenuneigiant gimtosios nuodėmės.

Tvarinija paremtas dvasingumas pabrėžia Dievo meilę ir džiaugsmą visais savo tvariniais. Skaitant šventųjų autobiografijas, pasirodo, kad jie visi pasikeitė, pradėjo aktyviai eiti šventumo keliu, tik kai vienaip ar kitaip giliai pergyveno tai, kad Dievas juos be galo myli. Jie buvo Dievo meilės apstulbinti. Nuodėmė tegali būti suprasta, pirmiau giliai išgyvenus Dievo meilę. O praktikoje, tokiame religiniame auklėjime kaip daugumas patyrė, apie Dievo meilę visi tik girdėjome, dažniausiai ją surišant su Kristaus kančia, ko mes sau negeidžiame (taigi, nepozityviai), o patys pergyvenome tik savo blogumą, savo nusidėjėliškumą, įvairiais nemaloniais išgyvenimais ypač išpažinties sakramente. Tvarinija paremtas dvasingumas stengiasi atitaisyti tą „nelygsvarą", ieškodamas priemonių, kad žmonės gyviau patirtų ir išgyventų Dievo meilę, auklėdamas žmones matyti Dievo meilės išraiškas tvarinijoje, kasdienybėje. Sakysite, tai nieko nauja. Taip, nieko nauja, bet prisimintina ir, manyčiau, ypač pabrėžtina.

Tvarinija paremtas dvasingumas sako, kad žmogaus kūnas yra geras, laidas į tikrą Dievo pažinimą. Bet esminiai svarbu teisingai tai suprasti. Šis teiginys nesipriešina nei šv. Pauliui. Pauliaus laiškuose skaitome, kad kūną reikia naudoti ne nuodėmei, ne ištvirkavimui, ne blogiems darbams, o geriems — artimo meilei, Dievo garbinimui, nes kūnas yra Dievo šventykla, šv. Dvasios buveinė. Kai Paulius smerkia kūną, jis smerkia potraukį į „kūniškumą", į egoizmą, į malonumų ieškojimą. To nepalaiko ir tvarinija paremtas dvasingumas.

Tvarinija paremtas dvasingumas, iškeldamas gamtos savybę apreikšti Dievą, žiūri ir į nekrikščioniškas gamtos religijas, jose ieškodamas apsireiškiančio tikrojo Dievo sampratų. Tai gali padėti ir mums lietuviams pradėti branginti mūsų pagonių protėvių įžvalgas į tikrąjį Dievą ir jas suprasti kaip savo tautos įnašą į krikščionybės daugiakultūrinį aruodą.

a.j.z.

MIRTIES KELIO SMULKMENOMS PRISIMINTI

Socialistinis draugiškumas

VYTAUTAS VOLERTAS

Šiuo metu Sovietų Sąjungoje bolševizmo ir komunizmo žodžiai yra pamiršti, ir tai lyg dvelkia antileninizmu. Gorbačiovas, jam lankantis Rygoje, buvo paklaustas iš minios: „Kada susilauksime komunizmo?" „Komunizmą jau turėjome", atsakė jis. „Dabar atėjo darbo laikas".

Neminėdami bolševizmo ir komunizmo, sovietai kalba apie socializmą. Socializmas nuo pat jo pradžios skaldėsi į daugelį formų Europoje ir caro Rusijoje. 1917 m. revoliucijoje jis taip pat nebuvo vienalytis. Įvairuoja ir šiandien laisvame pasaulyje. Koks tada socializmas turi būti Sovietuose, koks įrašytas naujos Lietuvos konstitucijos projekto pirmame paragrafe? Demokratinės respublikos, bet socialistinės! Teisinės respublikos, bet TSR sąjungoje! Tai visiškai prieštaraujančios sąvokos, nes demokratija pati nusprendžia, ar valstybė bus socialistinė ar kitokia. Savarankiškumas nėra būtinas priklausymas sąjungai arba priklausymas būtinai tik nustatytai sąjungai. Žinoma, gera taktika yra būtinybė, tačiau ji jokiose konstitucijose neįrašinėjama.

Socializmas neįgyvendino idealios tautų draugystės. Šiomis dienomis rumunai šaudo per sieną į Vengriją bėgančius vengrus. Oficialiai važiuojančiųjų muitinėse išardo automobilius. Lenkija ir Rytų Vokietija kivirčijasi dėl laivybos ir valstybių sienos (Oder-Neisse linija). Bulgarija skundžia Rumuniją dėl oro taršos. Jugoslavija kaltina Albaniją, kad ši kiršinanti Jugoslavijos provincijoje Koseve gyvenančius albanus. Vengrų rašytojų sąjunga apkaltino Čekoslovakiją už dramaturgo Vaclavo Havel įkalinimą. Tą patį kaltinimą metė lenkai. Satelitai savo tarpe nėra labai draugiški, ir ši maišatis nedžiugina Sovietų Sąjungos, kurioje taip pat verpetai sukasi skirtingomis kryptimis. Štai pirmą kartą viešai Maskvos žurnalas Novy Mir (straipsnio autorius — Igor M. Klyamkin) paskutiniame savo numeryje prabilo apie reikalingumą naujų partijų. Pozityvi ir negatyvi kaita Maskvoje mums yra žinomos. Skaitytojams gali būti įdomi iki šios dienos atvedusi eiga, mūsų gal pamiršta, ir Maskvos šviesesnių gyventojų dabartinės nuotaikos.

Prieš Gorbačiovą

Joseph Stalinas, Rusijos komunistų partijos generalinis sekretorius nuo 1921, o pilnas diktatorius nuo 1924, savo tironišką, baisų ir kruviną valdymą baigė 1953.III.5 mirtimi. Po jo Sovietų Sąjungos dirigavimą kuriam laikui perėmė komunistų partijos kolektyvas (triumviratas: Malenkovas, Bulganinas, Chruščiovas), kurį labai mažai kas prisimena. N. S. Chruščiovas, pasmerkęs Staliną, 1956 perėmė diktatūrinę valdžią, Bulganiną pasilikęs savo šešėlyje, o Malenkovą visiškai išstūmęs iš Maskvos miesto. Chrusčiovas buvo neramus žmogus, visur ieškojęs reformų, atidaręs koncentracijos lagerius, išgelbėjęs daugeliui Sibiro tremtinių gyvybes, batu Jungtinėse Tautose beldęs stalą, tačiau savo nevykusiomis reformomis labai pakenkęs Sovietų žemės ūkiui. 1964.X.14 jį pašalino iš pareigų ir leido iki amžiaus pabaigos naudotis pensijėle. Jis buvo susilaukiąs Maskvos inteligentijos dėmesio, tačiau pats į ją nežiūrėjo. Po pašalinimo visi iš jo Maskvoje šaipėsi, o dabar jis yra laikomas visų reformų, šiandien vykstančių, pradininku. Yra truputį keistoka, kad reformų šalininkai, girdami kai kurių pilietinių laisvių grąžinimą, mums nesuprantamai žiūri į Staliną. Jį dažnai bando teisinti, kad milijonų išžudymas buvęs padiktuotas ‚ypatingų sąlygų', kad Stalinas nebuvęs toks blogas, kaip apie jį kalbama, kad Rusijos istorija jį privertusi tuo keliu eiti. Stalinui paaukoję senelius ir tėvus, ataskaitos reikalauja iš istorijos. Gerai, kad nekerštaujama. Blogai, kai teisybės nepaisoma.

Po Chruščiovo valdžią perėmė L. I. Brežnevas ir A. N. Kosyginas. Antrojo, ministerių tarybos pirmininko, įtaka kasdien mažėjo, ir šiandien apie jį beveik niekas Maskvoje nežino. Biurokratams ir karjeristams Brežnevas patiko. Jie nenustojo pozicijų, jose nekrito, tik kilo arba turėtose mirė. Iš metų į metus tęsėsi gyventojų priespauda, niekas nesikeitė, augo korupcija. Jis tik paliko vadinamąją ‚Brežnevo doktriną', pagal kurią Sovietai įsipareigojo įsivelti ten, kur matė kiek palankumo komunizmui. Šiuo keliu nuėjo Afganistanan. Brežnevas davinėjo medalius sau ir draugams, ir jo laikotarpis šiandien Maskvoje yra pravardžiuojamas miegančia karalija. 1982 lapkrityje po 18 metų valdymo, jam mirus, prasidėjo kalbos apie reformas. Valdžią perėmė Y. Andropovas, sergąs nepagydoma inkstų liga. Jis pasiskelbė kovosiąs prieš vagystes ir pradėjo šalinti iš valdžios sukčius. Eiliniai piliečiai iš jo daug tikėjosi. Mirė tik po vienerių metų ir trijų mėnesių valdžios (1984 m. vasario mėn.). Dabar atėjo pasenęs K. Černenko, valdęs tik vienerius metus ir vieną mėnesį, nesuspėjęs net pagalvoti, ko norįs (mirė 1985 kovo mėn.). Jį pakeitė Gorbačiovas, teisininkas, greitai paskelbęs persitvarkymo ir atvirumo šūkius, atleidęs daugelį varžtų, puolęsis gelbėti viduje Sovietų ekonomiją, o užsieny — Sovietų vardą.

Gorbačiovo draugai ir priešai

Už kelių mėnesių (1985 gruodžio mėn.) Gorbačiovas Maskvon atsigabeno Sibiro statybos inžinierių B. Yeltsiną, 56 metų energingą vyrą, ir jį paskyrė Maskvos komunistų partijos pirmuoju sekretorium, tuo jam pavesdamas valdyti devynių milijonų miestą. Yeltsinas turėjo išvalyti Maskvos partiją nuo korupcijos, kurią įvedė V. Grišinas, Maskvą valdęs nuo 1967. Tai senos linijos konservatorius ir diktatorius, buvęs Gorbačiovo konkurentas į Sovietų S-gos komunistų partijos pirmuosius sekretorius. Šis paskyrimas buvo nepaprastai drąsus. Yeltsinas apie Maskvą nieko nežinojo, ir jam natūraliai pradėjo priešintis visi centro ‚aparačikai', labiausiai privilegijuoti žmonės.

Yeltsino darbo pradžia buvo gera. Lankė miestą, maisto krautuves, dirbtuves, gyvenvietes. Aukštas, stambus ir agresyvus su sprendimais nedelsdavo. Tuojau paskelbė Maskvos 840 m. įkūrimo šventę, privežė miestan maisto, uždarė judėjimą, suorganizavo koncertus, maskviečiai šoko, džiaugėsi, bet ir šaipėsi — koks 840 m. jubiliejus? Kad bent 850 metų. Dvidešimt septintame partijos kongrese (1986) Yeltsinas pasakė kalbą, reikalaudamas griežtų pakeitimų partijoje ir visų privilegijų partiečiams, įskaitant specialias krautuves, panaikinimo. Pradėjo atleisdinėti aukštus pareigūnus, reikalavo greito reformų įgyvendinimo, toleravo viešus susirinkimus be specialių leidimų.

Šis elgesys suerzino biurokratus, ypač Y. Ligačevą, antrąjį savo svarba narį Politbiure, norintį lėtesnių reformų. KGB viršininkas Čebrikovas buvo tos pačios nuomonės. Yeltsinas atsidūrė ugnyje ir 1987 vasaros pabaigoje prašė Gorbačiovą leidimo pasitraukti. Gorbačiovas įkalbino palaukti iki septyniasdešimtmečio iškilmių. Spalio mėn. Yeltsinas vėl pasakė kalbą centro komiteto posėdy. Tarp 312 narių ši kalba sukėlė sprogimą. Ligačevas ir Čebrikovas laimėjo, Yeltsinas 1987.X.21 turėjo pasitraukti. Jo pastangos panaikinti korupciją ir privilegijas partijos nariams siekė per aukštai.

Yeltsinas buvo paskirtas statybos ministerio pavaduotoju. Apie jį yra įvairių gandų. Vienas rusų žurnalistas pasakojęs, kad Yeltsinas vienam Maskvos rajono viršininkui įsakęs per 24 valandas savo rajone padidinti maisto kiekį arba pasitraukti. Viršininkas nusišovęs. Kitam partijos pareigūnui, besistengiančiam partijos narių vaikus neteisėtai įvesti Maskvos universitetan, pagrasinęs nubaudimu ir atleidimu. Tas iššokęs per langą ir nusižudęs. Nežinome, ar tai teisybė.

Tačiau Yeltsinas nenutilo. 1988 balandį „Moscow News" vokiškoje laidoje vėl pareikalavo greitinti reformas. Gegužėje su BBC ir CBS pokalbyje reikalavo, kad iš Politbiuro būtų pašalintas Ligačevas. Dabar jis kandidatuoja į Aukščiausiąją tarybą. Taigi karjeros dar nebaigė. Prieš kelias dienas (kovo 5) Maskvoje Gorkio parke vyko dvi demonstracijos, stalinistų ir Gorbačiovo šalininkų. Šie reikalavo, kad atsistatydintų Y. Ligačevas ir šaukė už Yeltsiną.

Padėtis Maskvoje nėra pastovi. Kol komunistų partija kontroliuoja visas vadžias, ‚glasnost' gali išnykti per tiek laiko, kiek trunka Politbiurui išleisti įsakymą, kad spaudos, žodžio ir kitos laisvės būtų uždraustos. Maskvoje net kursuoja juokas, kad po „perestroikos" ateis „perestrelka" — sušaudymai. Tačiau bendra Maskvos inteligentijos nuomonė — jei padėtis pasuks sena kryptimi, iki anksčiau buvusių žiaurių sąlygų ji negrįš. Matysime.

Šiuo rašinėliu skaitytojams priminiau kelią iki Gorbačiovo ir jo gausias kryžkeles. Faktai paimti iš „Armed Truce" (H. Thomas, 1987), iš „Back in the USSR (Schecter, 1988) ir iš „The Phila. Inquirer".

„Draugo" jubiliejiniam koncerte vasario 26 d. programos atlikėjai su Lietuvių Operos choru. Priešaky iš kairės: muz. Robertas Mockus — akompaniatorius, sol. Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė, smuikininkė Linda Veleckytė ir muz. Audronė Gaižiūnienė — dirigentė.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

KELIONĖS LIETUVON DIENORAŠTIS

ALFONSAS NAKAS

13

Jame su giminaičiais ir važinėjau, ir vaikščiojau. Didžiausią skausmą kėlė Nevėžis. Kadai mūsų šalies trečia didžiausia upė. Dabar? Kažkoks griovys. Ar siaurutis kanaliukas, kurį olimpinis sportininkas peršoktų. Tai Maskvoj suplanuotų melioracijų rezultatas? Ar kas? Gerai tiek, kad prie miesto centro užtvenkta senvagės dalis, pavirtusi į ežerėlį. Ten naujasis miesto teatras. Ten, aikštėje, milžiniška Lenino statula.

Nebėra dykų laukų tarp buv. akc. b-vės „Maisto" fabriko ir stoties. Dabar — miestas, miestas. O juk buvo viso iiilllgo kilometro tarpas... Stotis, ta senoji, žalioji, medinė, kaži prieš kiek dešimtmečių nugriauta. Jos vietoj — labai prastos architektūros dviaukštis mūro pastatas, virš kurio iškelti didelių raidžių žodžiai: GELEŽINKELIO STOTIS — VOKZAL (pastarasis — kirilica). Stebinantis pliusas — didžiuliai stoties langai. Bet šaligatvis iškandžiotas, išdaužytas, turbūt atsimušančių sunkvežimių. Nepamenu, kas įsikūrę senojo teatro rūmuose. Montvilų fabrikėlis, rodos, tebeveikia, tik be Montvilų. Tebėra ir tebeveikia senieji pašto rūmai. Miesto sodo fontanas išmontuotas. Vyrų gimnazija, kur kadai viešpatavo Lindė-Dobilas, Jurgis Elisonas, tebestovi ir joje tebemokoma. Ji tokia susigūžusi, daugiaaukščių panoramoj vos įžiūrima. Tebėra Kranto gatvėj senoji lenkų gimnazija, dabar berods kokia prieglauda. Bet kurgi daugiaaukštis raudonas Vailokaičių malūnas? Karo metu gimę mano giminės nieko apie jį nežinojo. Dingę laukai tarp senamiesčio ir Stoties gatvės, kai eidavai Agronomijos gatve. Visur ištisas miestas, miestas. Palikta senų medinių namelių Jablonskio, Utenos, Pušaloto gatvėse, bet tarp jų pridaigstyta tai daugiaaukščių mūrų, tai šiaip naujos statybos namų. Aukštai dangopi stiebiasi geltonai-baltai dažytas katedros bokštas. Mums pravažiuojant, žmonės būriais rinkosi į pamaldas. Senamiesčio bažnyčia taipgi sveika, gerai matoma. Tik su buv. Įgulos bažnytėle kažkas nedoro atsitikę, ji kažkuo paversta, bet neatmenu kuo. Pravažiavom pro buv. Akc. b-vės „Lietuvos muilo" fabrikėlį. Koks jis dabar mažytis! Beje, pakeliui į „Muilą" (nepamenu tos judrios gatvės vardo), kairėj pusėj stovėjo jauki ev. liuteronų bažnytėlė su gotišku bokštelu (ją vadindavom „kirke). Pastatą atpažinau. Beje bokštelis, apleistas, apgriuvęs, paverstas kažkokiu sandėliu.

Netoli buv. „kirkės" dabar — turgus. Sekmadienį vyko gyva prekyba. Vaisiais, daržovėmis. Daiktais. Kokiais? Įsidėmėjau megztas moterims lino suknutes. Vieną mes nupirkom. Labai gera kaina — už 30 rublių. Turguje mačiau du mirtinai girtus apyjaunius vyrus. Jie vos vilkosi šlitinėdami. Griuvinėjo ant prekystalių ir žmonių. Niekas jų nesulaikė, nors mačiau ir vieną kitą policininką. Prieš 11 metų šitaip girtų ne kartą sutikau Vilniuje. Dabar ten — nei vieno.

Rokiškis

Suminėjau tik vieną kitą Panevėžio objektą. Apie Panevėžį yra išleistas liuksusinis leidinys. Neturiu jo, nei jo įtakoj rašiau, bet jį varčiau prieš keletą mėnesių. Manau, kad buvę panevėžiečiai per gimines gali jį įsigyti.

Paskutinis sustojimas — man nežinomo vardo didžiulės Panevėžio kapinės (į jas važiavom Ramygalos gatve). Aplankėm vos dvidešimt šešerių sulaukusio, prieš 12 metų auto avarijoj žuvusio brolvaikio kapą. Padėjom gėlių.

Nors kelionės tikslas buvo Kamajai ir Rudžiai, per Subačių ir Kupiškį pasukom pietryčių link, aplankyti giminių Būtėnuose, netoli Užpalių. Iš ten — prie giminių kapų Svėdasų kapinėse, prie pačių artimųjų kapų Kamajuose. Vienur dėjom tik gėles. Kitur degėm ir žvakeles. Mirusiuosius Lietuvoj gerbia, kapus lanko, puošia gėlėmis, kas tik išgali, stato impozantiškus paminklus. Prie paminklų dar grįšiu, kai pasakosiu apie kapines Kamajuose ir Vilniuje.

Rudžiai — mano gimtasis kaimas. Jame praleidau, be kelių valandų, dvi paras. Ką ten išgyvenau, neaprašinėsiu, nes per daug asmeniška, per daug man brangu, per mažai kitiems įdomu. Tik pora bendrų pastabų. Nelikę nė vieno vienkiemio, nors, man išbėgant, vienkiemiečiai turėjo tokių tvirtų pastatų, kurie galėjo šimtmetį laikytis. Tai liudija ir viena kita daug prastesnė pirkia, užsilikusi todėl, kad kaime, prie vieškelio. Nebeužkliuvo koja už jokio akmens, kurių prieš karą nespėdavo rankioti (anot senelių, jie dygdavo, kaip ir pasėliai...). Neberadau retuokšlių, pievų, kurios tepasiekdavo sprindžio ūgį, nei dobiliukų, nei smulkiažiedžių, daugiaspalvių bevardžių gėlyčių, pievose žydėjusių nuo ankstaus pavasario iki rudens. Tirštai žaliam peizaže — man nežinomo vardo aukšta, gal pusmetrio (mažiausia 30-40 cm.) aukščio kultūrinė žolė. Ja apsėti mano kaimo laukai. Ir juose, vielomis aptvertuose, nuolat puotauja didžiulė žalų karvių banda. Rodos, viskas? A, prieš 11 metų brolis gyrėsi, kad kolūkis jau krauna tam tikrą sumą į specialią einamąją sąskaitą, vieškeliui iki Kamajų išasfaltuoti. Užtruksią pora metų. Deja, tuos 2.5 km ir dabar važinėjom slidžiu molėtu keleliu. Turbūt asfaltas iki Rudžių niekada neateis.

(Bus daugiau)

Į Clevelandą atvykusį Balį Gajauską aerodrome pasitiko lietuvių visuomenės atstovai.
Nuotr. V. Bacevičiaus

„LIETUVA IR LAISVĖ – NEATSKIRIAMI ŽODŽIAI"

Kai šių metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo Vasario 16-ji Tėvynėje buvo švenčiama su pakilia džiaugsmo ir laisvės vizija, Clevelando ir apylinkių lietuviai šią sukaktį vasario 18-19 dienomis prisiminė malda, susikaupimu ir rimtimi, nesileidžiant į iliuzijas, kurios galėtų slopinti ryžtą, darbą ir auką tikrosios laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai siekiant. Tautos ir valstybės laisvė dar tolimuose horizontuose. Visa tai atsispindėjo ir visuose minėjimo renginiuose.

Laisvės vigilija

Jau ilgus metus Nepriklausomybės šventės iškilmių prasmingą dalį, jau tradicija tapusią, sudaro Lietuvos laisvės vigilija, kurią Dievo Motinos parapija šventės išvakarėse surengė Dievo Motinos-Lietuvos Madonų šventovėje. Ji buvo pradėta Henriko Nagio „Raudotinės" malda: „Tavo vaikai dar negrįžo iš visų pasaulio kraštų. Motina mūsų, po kryžiumi, apraudokim dabar kartu..." Šis gražus eleginis eilėraštis davė toną ir visai susikaupimo-maldos nuotaikai. Vargonų muzika (varg. Regina Brazaitienė), kun. G. Kijausko,S.J., žodis, bendras visų dalyvių giedojimas (vad. Vl. Plečkaitis), pritemdytoje šventovėje mirkčiojančios žvakutės sudarė mistišką foną, kuriame aidėjo kun. Ričardo Mikutavičiaus iš Lietuvos „Kryžiaus kelių" maldų gilios ir jautrios mintys, skaitomos Ritos Balytės, kun. G. Kijausko ir Jurgio Malskio.

„Nuplaktas botagu, erškėčių karūna vainikuotas Jėzus... Argi ne jame atpažįstame Tautos ir Bažnyčios Lietuvoje likimą, dabarties būsenos paveikslą?" — klausia poetas, kurio sukurtos penkios eilėraščių knygos dar vis tebelaukia leidėjo Lietuvoje ir čia — JAV-se („Gilės ąžuolas" — poezija, 1981; „Viršūnių paukštis", skirtas Maironio garbei, 1983; „Kad Lietuva neišsivaikščiotų" — skirta Kristijonui Donelaičiui (išleis „Ateities" leidykla); „Pokalbis su medžiu" ir „Visi trupiniai").

Šešiuose šiai vigilijai parinktuose skaitiniuose susikaupimo dalyviai girdėjo klausėsi Golgotos kelio analogiją su lietuvių tautos istorijoje patirta baisia nedalia, lydėjusia žudynėmis, trėmimais, kančiomis, nužmoginimu iki aukščiausio laipsnio, ir prašė: „O Lietuva, būk Kristaus bažnyčioje, o mano tauta, būk viltyje ir tikėjime". Vigilija buvo baigta Lietuvos himnu, kuris tartum sutvirtino dalyvių pasiryžimą eiti Lietuvos keliu, vedančiu į tautos ir valstybės prisikėlimą.

Sekmadienis skirtas Nepriklausomybės sukakčiai

Nors ir prieš vasario 19 d. Clevelande vyko paskiri Nepriklausomybės šventės minėjimai (Lituanistinės mokyklos, skautų, miesto centre dirbančiųjų lietuvių profesionalų, „Lietuvių sodybos"), bei lietuvių visuomenės atstovų priėmimas pas Clevelando merą G.V. Voinovich vasario 9 d., Vasario 16-ją Lietuvos trispalvės iškėlimas ant miesto rotušės, bet pagrindinė šventė buvo sekmadienį, vasario 19 d. Ji buvo pradėta 8 val. ryto „Tėvynės garsų" transliacija iš Jėzuitų universiteto stoties, banga FM 88.7. Programos vedėjo Juozo Stempužio gražiai suredaguota programa ir LB Kultūros tarybos paruoštas ilgokas lietuvių ir anglų kalbomis montažas buvo gražus įnašas į šventės orumą ir nuotaiką.

Prieš iškilmingas pamaldas Dievo Motinos šventovėje prie Laisvės paminklo buvo pakeltos vėliavos. Abiejose lietuvių bažnyčiose buvo specialios iškilmingos pamaldos už Lietuvą. Dievo Motinos bažnyčioje giedojo parapjos choras, diriguojamas muz. Ritos Kliorienės. Pamaldas laikė kun. G. Kijauskas,S.J., Šv. Jurgio bažnyčioje kun. J. Bacevičius. Televizijos 3 ir 8 kanalai buvo atvykę į Šv. Jurgio bažnyčią ir, ten filmavę pamaldų dalį, parodė vakarinėje žinių laidoje. Gaila, kad televizija nedalyvavo pagrindiniuose Dievo Motinos parapijos renginiuose, kurie televizijos žiūrovams būtų parodę pilnesnį ir didingesnį mūsų šventės minėjimo apimtį ir grožį.

4 val. p.p. iškilmingą minėjimą, kuriame dalyvavo daugiau negu 500 asmenų, pradėjo Vytautas Brizgys, LB Clevelando apylinkės pirm. Įneštos vėliavos. JAV-ių himną giedojo sol. Irena Grigaliūnaitė, Lietuvos himną — visi dalyviai. Akompanavo Danutė Liaubienė. Invokaciją sukalbėjo kun. G. Kijauskas,S.J. Perskaitytas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktas. Visai programai vadovavo Dalia Orantaitė ir Viktorija Lenkauskaitė. Perduotas JAV prez. G. Busho sveikinimas, perskaityta Ohio gub. R. Celeste proklamacija.

Clevelando miesto mero Voinovich sveikinimą ir proklamaciją perdavė miesto tautybių reikalams direktorius August Pust. Perskaityta Clevelando miesto tarybos rezoliucija. Žodžiu sveikino miesto tarybos narys Michael Polensek savo distrikto, kur daugiausia gyvena lietuvių, vardu ir apskrities komisionierių vardu Virgil Brown, kuris taip pat perskaitė šios apskrities 1.5 mil. gyventojų vardu pasiųstus sveikinimus Lietuvos Laisvės ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio pirmininkams.

Gėlių prisegimu, atsistojimu ir plojimais buvo pasveikinti Clevelande gyvenantieji Lietuvos savanoriai Jonas Barniškis ir Aleksandras Johansonas. Susikaupimo minute buvo pagerbti visi žuvusieji už Lietuvos laisvę.

Atgimstanti Lietuva

Paprastai į Vasario 16-sios minėjimus buvo kviečiamas amerikietis kalbėtojas. Šiemet ši tradicija buvo sulaužyta.

Valdas Adamkus, JAV Aplinkos Apsaugos agentūros Vidurinių Vakarų regijono administratoriaus iš Chicagos, buvo pagrindinis kalbėtojas Vasario 16-sios minėjime Clevelande. Pats V. Adamkus yra spalvingas kalbėtojas, gerai susipažinęs su Lietuvoje vykstančiu tautiniu atgimimu, pats pernai Lietuvoje lankęsis net trejetą kartų, įsijungęs į Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio idėjos platinimą ir konkretų rėmimą, savo kalbą pradėjo Sąjūdžio priesaikos žodžiais, duotais Nepriklausomybės šventės proga: „Tebūnie Lietuva tokia, kokios nori jos žmonės! Mūsų tikslas — Laisva Lietuva! Mūsų likimas — Lietuva! Tepadeda mums Dievas ir viso pasaulio geros valios žmonės!"

Pabrėžęs Vasario 16-sios reikšmę mūsų tautos gyvenime, jos vaidmenį valstybingumo idėjos, kultūrinio, dvasinio ir ekonominio gyvenimo subrendimui, lietuvis „nepalūžęs ėjo per kalėjimus, žudymus, tremtį, bet savojo idealo neatsisakė". Kas vyksta dabar Lietuvoje, kalbėtojas laiko stebuklu, kurio laukėme. Jo žodžiais, nors „pilna laisvė ir nepriklausomybė tik horizonte, bet paskelbtas Atgimimas yra milžiniškas žingsnis į valstybinę nepriklausomybę".

Sąjūdžio seimo deklaracijoje Kauno valstybiniame teatre pabrėžiama, kad: „lietuvių tauta niekada nesusitaikė su valstybės suvereniteto praradimu, įvairiais būdais priešinosi hitleriniam ir stalininiam genocidui". „Sąjūdis reiškia tautos ryžtą taikiu būdu atkurti savo teises, gyventi nepriklausomai nuo bet kurio diktato". Deklaracija, pagal kalbėtoją, esanti pereinamas, bet kertinis akmuo „naujam, būsimam Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktui". Atmetęs skeptikų baimę, skleidžiamus gandus ir grasinimus, kalbėtojas esąs įsitikinęs, kad tauta neišsigąs. Kolonizatoriai, įsitvirtinę partijos biurokratai, partiečiai laisvinimosi procesą lėtina, bet jis visvien žygiuoja per Lietuvą pirmyn".

Valdas Adamkus, vaizdžiai perdavęs per paskutinius dvylika mėnesių įvykusius pasikeitimus Lietuvoje, ir jo paties asmeniškus pergyvenimus, mano, kad 1988 m. vasario 6-ji buvo „didžiojo tautos atgimimo gaisro pradžia". Tų metų birželio 3 dieną buvo viešai paskelbta Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 36 asmenų grupė, toliau sekė liepos devintosios ir rugpjūčio 23-sios demonstracijos, kurios „išsiveržė kaip ugniakalnis, nugalėdamas baimę, reikalaujant atstatyti teisingumą, grąžinant laisvę, tikėjimą ir pagarbą vieni kitiems".

Kalbėtojas kartojo Sąjūdžio veikėjo Arvydo Juzaičio kalbos ištrauką: ...„Tai mūsų Tėvynės balsas. Mes išgirdome jį ir ryžomės savo didžiajam šuoliui. Ši vasara pakeitė Lietuvą. Mes galų gale supratome, kad Lietuva ir Laisvė — du neatskiriami, ta pačia raide pradedami rašyti žodžiai".

V. Adamkus, stebėjęs tuos didžiuosius įvykius Lietuvoje, didžiavosi tautos rimtimi, susiklausymu, tvarka ir didžiadvasiškumu". P. rėžęs, kad laisvė ir nepriklausomybė nebus lengvai įgyvendinama, iškėlė taip pat ir skirtingus kelius ir pažiūras to tikslo siekiant. Įvykiai Lietuvoje išeiviją užklupo nepasiruošusią, kvietė eiti su Sąjūdžiu, nes jis esąs „visa tauta".

Sovietų ekonominiai vargai juos privertė daryti nuolaidas. Kvietė padėti lietuvių tautai, bet parama „turi būti subtyli, gerai apgalvota"...„Nuosaikumas ir išmintis turi būti mūsų kelrodis, kad būtumėm efektingi bendros kovos partneriai". Kvietė mūsų veiksnius susitarti ir koordinuoti reikiamą pagalbą kovojančiai tautai.

Jo kalba buvo palydėta stipriais plojimais.

Žodžiu sveikino estų, latvių, „Solidarumo", ukrainiečių, čekų atstovai. Gautas sveikinimas iš PLB pirm. dr. V. Bieliausko. Priimtos rezoliucijos ir pasiųstos JAV prezidentui, Valstybės sekretoriui ir senatoriams.

Koncertas ir aukos

Po oficialiosios dalies ir trumpos pertraukos, kurios metu buvo renkamos aukos, Čiurlionio ansamblis, diriguojamas dr. Broniaus Kazėno, atliko minėjimo koncertinę dalį. Mišrus choras, palydimas Danutės Liaubienės, įspūdingai padainavo: Br. Budriūno „O, Nemune", J. Naujalio „Už Raseinių", M. Čiurlionio „Anoj pusėj Nemuno" ir Sodeikos „Šiaurės pašvaistę". Tai buvo paskutinis dirigento koncertas. Gaila, kad sustiprėjusio ir pajaunėjusio ansamblio dirigentas dėl įvairių priežasčių nebegali tęsti meno vadovo ir dirigento pareigų didelių užsimojimų ansamblyje, kuris šiemet švenčia 50 metų sukaktį.

Minėjimą trumpu žodžiu uždarė Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus pirm. Algimantas Pautienius. Minėjimą rengė Clevelando LB ir Alto skyrius.

Iki šios dienos Lietuvos laisvės reikalams buvo surinkta 7,182 dol. Aukotojai savo duokles paskirstė: L. Bendruomenei 3,875.75, Altui — 1,848.75, Vlikui — 1,302.50, kitiems — 135.50. Aukos renkamos ir toliau. Visi prašomi prisidėti prie išeivijos uždavinių vykdymo Lietuvos laisvės reikalams.

V. Rociūnas

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga pas Clevelando merą apsilankė pagrindinių lietuviškų organizacijų vadovai. Iš k.: LB Clevelando apylinkės pirm. Vytautas Brizgys, meras George V. Voinovich ir Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando sk. pirm. Algimantas Pautienius.

RELIGINIS KONCERTAS

Kovo 19, Verbų sekmadienį, 4 val. p.p. Dievo Motinos šventovėje rengiamas religinis koncertas, kuriame dalyvauja Dievo Motinos parapijos choras, vadovė Rita Kliorienė, Rochesterio lietuvių choras, vadovas Raimundas Obalis, solistai Rūta Pakštaitė iš Baltimorės ir Jonas Vaškevičius iš Toronto.

Programoje: Gabriel Faure Requiem ir W. A. Mozart — Laudate Dominum, A. Stradella — Pieta, Signore!, J.S. Bacho — Recitativo ir Aria, T. Dubois — Ecce Panis, H.L. Hassler — Šventa galva apsupta, J. Strolios — Parveski, Viešpatie, J. Zdaniaus — De profundis ir J. Siniaus — Skausmo kryžkelėje.

Jungtiniam chorui diriguoja Raimundas Obalis, vargonais groja Rita Kliorienė.

Dievo Motinos parapija — šio didingo religinio koncerto rengėja kviečia visus dalyvauti. Koncerto auka 5 dol.

V. R.

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį
8:40 iki 10 v.v.
per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui"
lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams"
8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

No. 424 — 53 & Kolin. 2 butų apt. **Tik $94,900!** 3 mieg. kamb. kiekv. bute; didelis valg. kamb. sav.; ištisas rūsys; 2 auto. garažas; naujas stogas, karšto vandens katilinė; nuomininkas moka už šilumą; aukšta nuoma. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Ieškau pirkti nebrangų 1 ar 2 butų namą Chicagos priemiestyje. **Skambinti 434-8235 tarp 8-10 v. ryto.**

COMMUNITY REALTY
581-9500
We pay cash for real estates—
any size, any condition.
Ask for Robert

HOME FOR SALE
Home with related-living apartment, recently remodeled, baths. Vic. 68th & Kedvale,
Phone **581-7075**

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Darbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

KAZYS PABEDINSKAS
Nuo Plungės iki Maroko
Atsiminimai

Autorius yra vienas iš žymiųjų Lietuvos nepriklausomybės metų verslininkų, garsios akcinės b-vės „Kučinskis-Pabedinskai" — linų ir medvilnės audykla, linų verpykla Plungėje savininkas. K. Pabedinskas buvo ne tik apsukrus ir gabus verslininkas, bet jam buvo nesvetima ir visuomeninė veikla. Prisiminimai yra labai įdomiai parašyti. Jo pasakojimas yra toks gyvas, kad jo galėtų pavydėti ne vienas formalus rašytojas. Knyga didelio formato, 438 psl. Kaina su persiuntimu į USA 12 dol. Illinois gyventojai dar prideda 80 ct. valstijos mokesčio. Į kitus kraštus — 14 dol. Spaudė „Draugo" spaustuvė. Užsakymus siųsti „Draugo" adresu.

Česlovas Grincevičius
VIDUDIENIO VARPAI
Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros premiją)

Šioje knygoje autorius gyvai ir vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje Lietuvoje išgyventus atsitikimus. Tai apysakų, novelių ir legendų rinkinys, kurį kiekvienas turėtų perskaityti ir pasigrožėti autoriaus jaudinančiais pasakojimais.

Išleido LK klubas Chicago, 1985. Kaina su persiuntimu **$5.00.** Illinois gyv. moka **$5.32.**

Užsakymus siųsti;
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

JUOZO URBŠIO
Atsiminimai

redaguoti Pilypo Naručio, išleisti Tautos fondo su autoriaus nuotrauka, kai jis buvo nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministeris ir dabartinio, grįžusio iš ilgų metų kalinimo Sibire. Tai atsiminimai iš jo veiklos užsienio reikalų ministerijoje, santykių su nacių Vokietija ir Maskvos komunistine vyriausybe, kuri ultimatumu po ultimatumo okupavo Lietuvą ir visas Pabaltijo valstybes. Knyga gražiai išleista, 164 psl. Kaina su persiuntimu 9 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti;

DRAUGAS
4545 63rd St.
Chicago, IL 60629

Antano Gailiušio
SAVANORIO DUKTĖ,

keturių dalių romane.

Čia pro skaitytojo akis pravedama įvairių kartų lietuvių gyvenimas ne tik JAV, bet Kanadoje, Australijoje ir Venecueloje vienos nepriklausomoje Lietuvoje išaugusios moters išgyvenimų plotmėje. Seni meilės konfliktai ir išgyvenimai naujus veikėjus randa jaunojoje išeivių kartoje.

Įdomiai iliustruota knyga kainuoja **9 dol.** Su persiuntimu — **10.50 dol.** Illinois gyventojai moka **11.30 dol.** Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.** Ši knyga gaunama ir pas knygų platintojus.

Vasario 16-tosios minėjime Atlantoje atliekama meninė programa. Iš kairės: Dalė Kazlauskienė, Irena Kazlauskaitė-Pierce ir Diana Kazlauskaitė-Clements.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Atlanta, Ga.

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

Kukli ir mažytė Šv. Juozapo parapijos mokyklos salė priglaudė negausius Atlantos lietuvius ir jų draugus vasario 12 d. atšvęsti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Iš kitur atvykusiems svečiams šis minėjimas galėjo atrodyti gana keistokai, nes stokojo keletą įprastinių Vasario 16-tos minėjimo apeigų ir buvo pravedamas anglų kalba. Tačiau visa tai nesumenkino nei šventės orumo, nei išskirtinai pakilios nuotaikos, nei didelio entuziazmo savo kilmei.

Prieš pradedant oficialią minėjimo dalį, LB pirmininkas Rimas Česonis paprašė visų dalyvių minutės tyla prisiminti neseniai mirusią Bizauskienę, apylinkės valdybos sekretoriaus Gyčio Zundės močiutę ir LB tarybos nario prof. P. Zundės uošvę. Taip pat pirmininkui, sunkiai tariant žodžius, buvo prisiminta tragiškai mirusi, didelė apylinkės geradarė Janina Vieraitytė-Corcoran, kurią dar tik prieš porą mėnesių visi matė besišypsančią, talkinant valdybos nariams su virtuvės ruoša Kalėdų eglutės parengime.

Toliau ėjo supažindinimas minėjimo dalyvių su svečiais iš kitų vietovių, svečiais iš Lietuvos, A. Misiūniene iš Baltimorės ir A. Česoniu iš Rochesterio.

Evaldui Kazlauskui pravedant, iškilmingai skambėjo giedojimas Lietuvos himno ir „America the Beautiful". Pirmininkas savo trumpam žodyje paryškino šios dienos prasmę ir keliais bruožais palietė dabarties įvykius Lietuvoje. Kaip iš anksto visiems buvo pranešta, pirmininkas kvietė visus minėjimo dalyvius pasidalinti savo ryškiausiais ir vaizdingiausiais pergyvenimais, surištais su Lietuva, o jų buvo tikrai įvairių ir jie lyg paruošė visuomenę būsimai programai, būtent žiūrėjimo Vingio parko įvykių juostelės, nors ir sutrumpintai, kurią paskolino vienas iš apylinkės aktyviausių narių L. Siemaška. Toliau R. Česonis prašė visų finansinės aukos Lietuvos reikalams, pastebėdamas, kad dalis aukų bus pasiųsta Lietuvių informacijos centrui, vadovaujamam kun. K. Pugevičiaus.

Aiškiai matėsi, kad visi dalyviai nekantriai laukė pirmo viešo pasirodymo, vienos apylinkės steigėjų Dalės Kazlauskienės ir jos dukrų Irenos Pierce ir Dianos Clements su lietuviškų dainų pyne. Jų švelnus ir jautrus dainavimas, pasipuošus gražiais tautiniais rūbais, buvo visų entuziastiškai įvertintas ilgais plojimais.

Minėjimas baigtas tradicine „Lietuva brangi", ir visi dalyviai buvo kviečiami pasivaišinti skaniais pietumis, kuriuos paruošė S. Adams, R. Badauskienė, U. Cox, G. Fleming, D. Kazlauskienė, D. Miknis, G. Mikulskienė ir D. Semaškienė. Pietų metu R. Badauskas parodė praėjusios vasaros Tautinių šokių šventės juostą. Aukų buvo surinkta 318 dolerių.

RČ

Paterson, N.J.

SVEČIAI IŠ LIETUVOS PRATURTINA VASARIO 16-SIOS MINĖJIMĄ

Lietuvos nepriklausomybės 71-ji sukaktis buvo čia paminėta vasario 25 ir 26 dienomis lietuviškos trispalvės pakėlimu prie Patersono miesto rotušės, pamaldomis už Lietuvą, ypač už kritusius kovose už Lietuvos laisvę, nukankintus abiejų okupacijų metu kalėjimuose ir tremtyje ir programa bei vaišėmis parapijos salėje. Vėliavą iškėlė Patersono miesto meras Frank X. Graves, dalyvaujant būreliui apylinkės lietuvių ir sugiedant Lietuvos himną. Šv. Mišias atnašavo svečias kun. Kazimieras Pugevičius. Jis pasakė ir šventei pritaikytą pamokslą. Su juo koncelebravo parapijos klebonas kun. Antanas Bertašius. Šv. Mišių metu skaitinius skaitė Rasa Eitmanaitė, o aukas atnešė New Jersey tautinių šokių ansamblio „Liepsnos" šokėjai ir šokėjos, pasipuošę tautiniais drabužiais. Parapijos chorelis, vadovaujamas vargonininkės Eleonoros Williams, giedojo šventei pritaikytas giesmes.

Tuoj po pamaldų parapijos salėje įvyko antroji programos dalis, kurią pravedė LB Patersono apylinkės pirmininkė Angelė Stankaitienė. Pirmiausiai buvo visų sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo klebonas kun. A. Bertašius. Patersono mero proklamaciją, skelbiančią Vasario 16-tąją Lietuvos diena Patersono mieste, perskaitė Aldona Rygelienė. Pranešimą apie paskutinius įvykius Lietuvoje buvo paprašytas padaryti neseniai iš Lietuvos beveik išvarytas Laisvės lygos aktyvistas Eugenijus Krokovskis. Jis valdžiai buvo labai nepageidaujamas, nes, tarnaudamas kariuomenėje, buvo atsisakęs vykti į Afganistaną. Užtat buvo uždarytas ir kalėjime ir daugiau kaip vienuolika mėnesių išlaikytas psichiatrinėje ligoninėje. Be to, praėjusių metų rudenį jis su Cidziku ir kitais buvo paskelbęs bado streiką. Užtat jam buvo pasiūlyta iš Lietuvos išvažiuoti. Jis, žinoma, pasirinko Vakarus. Jam išvažiuojant, iš jo buvo atimtas sovietiškas pasas ir pilietybė. Lapkričio mėnesį jis jau buvo Vakarų Europoje, o vasario mėnesio antroje pusėje atsirado Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Svečias savo pranešimu šiek tiek prislopino klausytojų entuziazmą, susidariusį klausant Vilniaus radijo laidų ir skaitant iš Lietuvos gautą naujausią spaudą, komentuojančią labai atvirai įvairius paskutinių laikų įvykius. Jis paminėjo, kad valdžiai jau nepatinka ne tik Laisvės lyga, bet net ir Sąjūdžio kai kurie planai ir nutarimai. Jo manymu šios dvi organizacijos savo tikslais nesiskiria. Jei kiek ir skiriasi, tai tik metodais ir tikslų siekimu. Jis teigė, kad valdžia jau imasi griežtesnių priemonių, griežtesnės cenzūros ir kad ne tik jam vienam, bet ir kitiems aktyvistams, ypač lygos nariams, yra pasiūlyta iš Lietuvos išvažiuoti. Jis ragino klausytojus per daug nesusižavėti dabartiniu atlydžiu Lietuvoje ir apskritai Pabaltijy, bet ir toliau kovoti už visišką Lietuvos išsilaisvinimą. Jo nuomone, mums galėtų padėti JAV prezidentas ir kiti valdžios žmonės, nes jie susitinka ir su Gorbačiovu ir kitais Sovietų valdžios žmonėmis per visokias konferencijas. Po pranešimo buvo dar vienas kitas klausimas, į kuriuos svečias išsamiai atsakinėjo.

Paskui ėjo tautiniai šokiai. „Liepsnos" šokėjai, vadovaujami Monikos Šernaitės ir akordeono muzika palydimi Rūtos Raudytės, pašoko keturis šokius: blezdinginį Jonkelį, suktinį, šustą ir gyvatarą. Tada Almantas ir Janina Meižiai parodė jų sudarytą vaizdinių juostų montažą, kur matėme vaizdus iš didžiojo mitingo katedros aikštėje ir tautinės vėliavos pakėlimą Gedimino pilies bokšte. Be to, dar buvo parodytos ir pačios naujausios vaizdinės juostos, susuktos Kaune ir Vilniuje, minint Nepriklausomybės šventę ir rededikuojant Laisvės statulą Karo muziejaus sodelyje. Šias juostas ką tik neseniai atvežė iš Lietuvos Angelės Stankaitienės giminės Gediminas ir Gražina Stulpinai. Tas juostas galėjome matyti Algio Sruoginio, taip pat jų giminaičio, dėka. Jis greit pasirūpino, kad jos būtų pritaikytos mūsų TV aparatams. Šis programos paįvairinimas buvo be galo įdomus.

Jau yra nusistovėjusi tradicija, kad Patersone Vasario 16-ji minima dviejų gražiai tarpusavy bendraujančių organizacijų, būtent LB apylinkės ir Lietuvos vyčių 61-sios kuopos. Tad ir po programos surengtos vaišės-pietūs buvo abiejų organizacijų talkos padarinys. Vaišės yra suneštinės; ir už jas nerenkamas joks mokestis. Prie šių vaišių paruošimo labai aktyviai prisidėjo ir svečiai iš Lietuvos: Gražina ir Gediminas Stulpinai. Jie iškepė tris didelius tortus, kuriais buvo pavaišinti visi svečiai. Jie taip pat atvežė nemaža paskutiniu laiku naujai išeinančios lietuviškos spaudos ir kitų tautinių ženklų, kuriais iš vakaro skoningai papuošė salės sienas. Prie jų prisidėjo ir jų šeimininkė Angelė, išstatydama ant atskiro stalo savo lėlių rinkinį ir kitų tautinių puošmenų.

Kaip praėjusiais, taip ir šiais metais Patersono apylinkės dalyvių skaičių papildė būrelis atstovų iš Šiaurės New Jersey lietuvių klubo, kurių tarpe buvo ir klubo pirmininkė Elzbieta Di Andriole-Tamulaitytė. Šis klubas išaugo iš lituanistikos kursų, kurie buvo įvesti ir dar dabar veikia County College of Morris. Iš trylikos narių pačioje pradžioje dabar šis klubas yra padidėjęs iki 106 narių. Ir tai įvykę tik dvejų metų laikotarpyje. Kitais metais greičiausiai jau jie patys surengs Vasario 16-sios minėjimą pas save. Dabar jie dar tik lanko kitus minėjimus ir stebi, kaip tai yra daroma kitose vietovėse.

Patersone šis minėjimas pavyko labai gerai. Prie to prisidėjo pirmoje eilėje LB Patersono apylinkės pirm. Angelė Stankaitienė ir Lietuvos vyčių 61 kuopos pirm. Janina Meižienė. Kitos darbininkės, prisidėjusios prie vaišių ruošos, vadovaujant Irenai Eitmanienei, buvo Lina Naujokaitienė, Sofija Klimienė, Eugenija Praleikienė, Marija Kemėžienė, Elena Trucilauskienė ir Elena Kasmauskienė, kuri yra taip pat viešnia iš Lietuvos.

Žinoma, nebuvo apsieita ir be vyriškos jėgos atlikti sunkesniems darbams, ypač sutvarkyti salę ir atitinkamai paruošti ją minėjimui. Čia daugiausia pasidarbavo Algis Eitmanas, Gediminas Klimas, Antanas Rubonis ir Povilas Trucilauskas. Su dideliu apgailestavimu LB apylinkė ir Lietuvos vyčių 61-ji kuopa prisiminė ir pasigedo vieno labai uolaus talkininko, kurio nereikėdavo daug prašinėti ir maldauti į talką, bet kuris ir pats visur ėjo ir kitiems buvo uolumo ir darbštumo pavyzdys, būdamas LB apylinkės narys ir dirbęs valdyboje, taip pat Lietuvos vyčių kuopoje ir parapijos taryboje, atlikęs parapijai daug svarbių ir nelengvų darbų. Tai Klemensas Praleika, kuris visai netikėtai, dar beveik pačiame stiprume vasario 10 dieną išėjo negrįžtamai. Mūsų mažoje kolonijoje jis daug reiškė ne tik savo šeimai, bet ir visiems kitiems.

Aukų Lietuvos reikalams proporcingai buvo surinkta daug daugiau negu didesnėse apylinkės lietuvių kolonijose. Mūsų minėjime dalyvavo tik apie 70 žmonių su šokėjais, o surinkta iki šiol 1,100 dol. Ir tai dar ne viskas. Paprastai dar šiek tiek yra papildomų įplaukų iš tų, kurie negalėjo minėjime dalyvauti. Minėjime aukas registravo Algis Eitmanas, Gediminas Klimas ir Aldona Rygelienė.

A. Masionis

Miela Marija,

Tavo gilų širdies skausmą ir liūdesį suprantame, tragiškai mirus Tavo mylimam Vyrui

A.†A.
ANDRIUI VAITKUI

Tau, Mieloji, jūsų dukroms GRAŽINAI ir ŽIVILEI, jų šeimoms bei artimiesiems reiškiame mūsų nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

Ona, Juozas ir Margarita Petrikai

St. Petersburg, FL.

A.†A.
teis. LIUDVIKUI ŠMULKŠČIUI

mirus, jo žmonai dr. LAIMUTEI, sūnums JULIUI ir LIUDUI su šeimomis bei jų artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Petras ir Ona Jonikai

Mylimai Motinai, Uošvei, Močiutei

A.†A.
ONAI KOVIENEI

mirus, dukteris REGINĄ, GRAŽINĄ, VIDĄ, DALĘ, ELĘ ir RITĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

A. M. Antanėliai
A. L. Antanėliai
E. A. Dapšiai
D. O. Hanson

A.†A.
ONAI KOVIENEI

mirus, dukrą GRAŽINĄ REŠKEVIČIENĘ, jos šeimą ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Judita ir Jonas Šukiai
Juzefa ir Jonas Vizgirdai

Seminole, Fla.

A.†A.
BALIUI MAURUČIUI

staiga mirus, jo tėvą BRONIŲ, seserį, brolį ir kitus šeimos narius užjaučiame.

E. Vl. Vaškeliai
G. Br. Bakai
G. Valunienė

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

Paid and Compounded Quarterly

HOME see us for financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

A.†A.
Dr. ANTANUI ČERŠKUI

mirus, jo žmoną ONĄ, dukterį VITĄ, sūnų dr. RAIMUNDĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi.

Stasė ir Vacys Urbonai

St. Petersburg Beach, Florida.

GAIDAS--DAIMID

EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Balys Gajauskas su žmona Irena iš Santa Monica atvyksta į Chicagą ir šiandien Jaunimo centro didžiojoje salėje 7:30 val. vak. duos pranešimą apie gyvenimą kalėjimuose, Sibire ir Lietuvoje. B. Gajauskas kalėjimuose ir sunkiųjų darbų stovyklose yra išbuvęs 36 metus, taigi jo patyrimas yra didelis. Šeštadienį jis darys pranešimą skautams.

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje priešvelykinės rekolekcijos bus kovo 20-22 dienomis 7 val. vak. Jas praves kun. Ričardas Repšys, pirmą kartą pasirodąs lietuviams Marquette Parke.

x Muz. Arvydas ir sol. Nelė Paltinai, šiemet lankydamiesi JAV, koncertuos Miami, St. Petersburge, Daytona Beach ir Chicagoje. Vakarų Vokietijoje gyvenančius Paltinus, kaip ir ankstyvesniais metais, pakvietė Chicagoje veikiantis „Margutis". Paltinai Chicagos Jaunimo centre koncertuos balandžio 16 d.

x „Žemėn taiką nešu" ir „Himnas šv. Kazimierui" yra dvi giesmės, kurias atliks Dainavos ansamblis per ruošiamą religinį koncertą. Koncertas bus kovo 19d. 4 val. p.p.

x Uršulės Astrienės, lietuvių liaudies meno puoselėtojos ir kūrėjos, iš tikrų šiaudų sukurtų paveikslų parodos atidarymas bus šiandien 7 val. vak. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Po atidarymo — vaišės. U. Astrienė atvyksta iš Grand Rapids dalyvauti parodos atidaryme.

x Priešvelykiniai pusryčiai rengiami tuoj po rekolekcijų Jėzuitų koplyčioje kovo 19 d. Jaunimo centre. Vaikams vadovaus Vida Milavickienė. Už geriausius margučius bus duodamos premijos.

x Vilniaus Jaunimo teatro aktorių, Apolonijos Matkevičiūtės ir Petro Steponavičiaus rečitalis įvyks balandžio 2 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre. Rečitalį rengia Chicagos „Aušros Vartų" tunto „Kun. Gražinos" būrelio vyr. skautės. Visi maloniai kviečiami į rečitalį atsilankyti. **Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St., tel. 471-1424.**

(sk)

x Naujais Pasaulio Lietuvių centro nariais tapo E. T. Varankai, Clarendon Hills, IL — 400dol. ir dr. R. Sidrys, Streator, IL — 500 dol.; savo įnašą padidino V. A. Keblinskai, Hinsdale, IL — 1,000 dol. Dėkojame.

(sk)

x Vaistai ir medicininės priemonės į Lietuvą! Siunčiame ir video, stereo magnetofonus, siuvimo mašinas ir pan. Prekes pristatome per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai, siunčiame kargo į Lietuvą. **Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629.** Darbo valandos: **12-6 v. p.p. kasdien, šeštd. 10 v.r. - 4 v. p.p., arba susitarus. Pirmad. uždaryta. Tel. 312-436-7772, namų 312-430-4145.**

(sk)

x Ieškoma lietuviškai kalbanti moteris prižiūrėti kūdikį 5 dienas savaitėje. **Skambinti 784-6147.**

(sk)

x Dievas, Lietuva ir mes yra pagrindinė tema Dainavos ansamblio rengiamam religiniam koncerte, kuris bus kovo 19 d., sekmadienį, 4 val. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Parke. Kviečiami parapiečiai ir kitų parapijų lietuviai dalyvauti. Diriguoja — Darius Polikaitis.

x Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos susirinkimas bus kovo 20 d., pirmadienį, 7 val. vak. Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje Brighton Parke. Kalbės susirinkime Rūta Juškienė, Standard Federal Savings and Loan banko viceprezidentė. Ji kalbės 7:30val. vak. Visus narius kviečiame atsilankyti.

x Misijų klubo šv. Mišios bus Marijonų koplyčioje kovo 19 d., sekmadienį, 11 val. ryto. Paskui salėje pietūs ir žaidimai visą dieną. Visi kviečiami dalyvauti ir prisidėti prie misijų darbo Argentinoje.

x Šv. Juozapo šventė šiemet išpuola sekmadienį, Verbų dieną, taigi šventė atkeliama į šeštadienį, kovo 18 d.

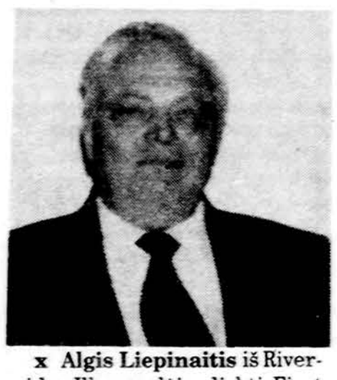

x Algis Liepinaitis iš Riverside, Ill., pradėjo dirbti First Rate Realty, 4545 W. 67 gatvė, Chicagoje. Algis sėkmingai pardavinėja namus Chicagoje ir pietiniuose priemiesčiuose. Trejus su puse metų priklauso didžiosioms pardavimo įstaigoms. Prieš tai A. Liepinaitis dirbo kaip inžinierius su B.S. laipsniu, išduotu Illinois Technologijos instituto Chicagoje. Gimęs Lietuvoje, laisvai kalba lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai. First Rate Realty pristato Algį Liepinaitį lietuvių visuomenei kaip prityrusį, sąžiningą namų pardavimo agentą. Prašom pasinaudoti jo patarnavimu skambinant tel. 767-2400.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programas **1490 AM** bangomis kiekvieną **šeštadienį 7 val. ryto.** Šį šeštadienį, kovo 18 d., dr. Linas Sidrys, optalmologijos skyriaus vedėjas Šv. Kryžiaus ligoninėje, kalbės apie katarakto ir glaukomos gydymo metodus.

(sk)

x Lietuvos Dukterys kviečia prieš Velykas apsirūpinti gardžiais namie keptais tortais, pyragais ir dailiais margučiais jų ruošiamam išpardavime Did. Ketvirtadienį, kovo 23 d., nuo 8 val. ryto draugijos būstinėje, 71-os ir Fairfield gatvių kampe.

(sk)

x Artėjant šv. Velykoms, pasveikinkite toliau gyvenančius gimines ir draugus su gėlėmis. Nedelsdami skambinkite **Baltic Blossoms, tel. 434-2036.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su **Rodman & Renshaw, Inc.,** patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite **977-7916.**

(sk)

Misijų klubo susirinkime. Iš kairės sėdi: Peggy Zakaras, Tadas Margis, MIC, Sabina Henson, Stasė Rudokas ir Theresa Vaitkus; stovi: Elizabeth Zibas, Christine Cius, Joan Cius, Steve Rudokas ir John Henson.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VISUOMENĖS INFORMACIJA

Amerikos Lietuvių taryba kovo 10 d. savo būstinėje sušaukė visuomenės atstovų informacinę konferenciją. Jai vadovavo pirm. A. Lazauskas.

Šiemet stebėti minėjimo atstovų rūmuose iš Chicagos buvo pasiųsta ALT reikalų vedėja N. Gierštikienė. N. Gierštikienė ir G. Palubinskaitė dalyvavo sen. P. Simono suruoštuose pusryčiuose, kur Simonas palankiai kalbėjo apie Lietuvą. N. Gierštikienė senatoriui priminė apie reikalą paskelbti Lietuvos laisvės dieną. G. Palubinskaitė prašė senatorių, kad Pabaltijo klausimą derybose su Sovietais laikytų tarp svarbiųjų. Sen. Simonas savo raštinėje dar pagrindiniau aptarė Lietuvos reikalus. G. Palubinskaitė ir N. Gierštikienė nuvyko į Lietuvos pasiuntinybę, kur kalbėjosi su Lietuvos atstovu St. Lozoraičiu. N. Palubinskaitė ir N. Gierštikienė buvo nuvykusios į Valst. departamentą.

Buvo progos pasikalbėti su D. Sužiedėliu ir G. Palubinskaite dėl galimybių įtraukti jaunimą į ALT veiklą. D. Sužiedėlis yra Liet. Jaunimo sąjungos pirmininkas ir palankus tiems planams.

Gr. Lazauskas priminė, kad pernai kongresas buvo pravedęs įpareigojimą JAV prezidentui paskelbti Lietuvos Laisvės dieną, tačiau, keičiantis prezidentams, prez. Bush vieton proklamacijos paskelbė savo laišką dėl Lietuvos laisvės.

N. Gierštikienė papasakojo apie JAV švietimo vadovų konferenciją St. Louis, kur buvo keliamas globalinio švietimo klausimas — informavimas moksleivių apie etninių grupių kultūrą ir padėtį pavergtuose jų tėvų kraštuose. N. Gierštikienė buvo Am. Liet. Tarybos nusiųsta į tą konferenciją.

Gr. Lazauskas, dabar perėmęs pirmininko pareigas Jungtiniame Pabaltiečių komitete, buvo nuvykęs į Washingtoną, kur dalyvavo tos organizacijos (JBANC) suvažiavime. Čia Gr. Lazauskui talkins prof. dr. J. Genys, taip pat M. Vaivadienė. Šios įstaigos reikalų vedėja G. Palubinskaitė ir D. Sužiedėlis. Komiteto būstinė — latvių namuose.

Jungt. Pabaltiečių komiteto metinis biudžetas 47,000 dol. ALT turi mokėti 18,000 dol. metams. Birželio 14 d. yra Pabaltijo Laisvės diena. Prezidentas paskelbia proklamaciją, bet tam reikia surinkti daugiau pusės senatorių parašų. Jau gauta du trečdaliai senatorių parašų. Reikėtų gauti 230 kongresmenų parašą. To bus siekiama per ALT skyrius, prašant juos kontaktuoti savo senatorius ir kongresmanus.

Pabaltiečių komitetas nutarė leisti anglų kalba biuletenius. Estai ir lietuviai pasipriešino. Gauta žinia iš parodos ruošėjų, kad nuo tų parodų Pabaltijo kraštuose susilaikoma.

Amer. Liet. Tarybai šie metai nelengvi, kai reikia vadovaut JBANC ir suruošti kongresą. Tikimasi visuomenės paramos. Spalio 21 d. Los Angeles mieste ruošiamas Amer. lietuvių kongresas, kur rengimo komitetui vadovaus Ant. Mažeika.

Lietuvių teisėms ginti fondo būstinė dabar bus Amer. Liet. Taryboj. Šiemet šiam komitetui pirmininkaus V. Jokūbaitis. OSI bylose dar yra apie 30 asmenų.

Juoz. Pr.

x A. a. ses. Amella Jankauskaitė, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, mirė kovo 16 d. Pašarvota kovo 17 d., penktadienį, vakare 7 val. kūnas pernešamas į vienuolyno koplyčią. Šeštadienį, kovo 18 d., 9:30 val. seserų koplyčioje bus šv. Mišios, po to bus palydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Buvo kilusi iš Šv. Petro parapijos So. Bostone. Vienuolyne turi seserį ses. Viatorą, taip pat brolį ir seserį. Paskutiniu metu buvo Loretto ligoninėje prie finansų.

x Verteris, trijų veiksmų opera, kurią sukūrė Julius Massenet, bus perduota šį šeštadienį iš Metropolitan operos spektaklio per WFMT radijo stotį Chicagoje, banga 98.7, 12:30 val. popiet. Libretas yra sukurtas pagal Goethes tekstą. Diriguos Jean Fournet. Verterio partiją atliks neseniai pasaulyje išgarsėjęs Neil Shicoff, o Šarlotės partiją dainuos Martine Dupuy.

x Vilniaus universiteto folklorinio ansamblio „Ratilio" koncertas Chicagoje bus balandžio 21 ir 23 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

x Ieškomi Viktoras ir Raimundas Posanka, Bonifaco sūnūs, anksčiau su tėvais gyvenę netoli Chicagos. Taip pat jie turi seseris Marytę ir Kristiną. Jie patys ar apie juos žinantieji prašomi pranešti J. Daunoravičienei, 11012 S. McVicker, Chicago Ridge, Ill. 60415.

x Kun. Albinas Martis, Charleston, WV, pratęsė „Draugo" prenumeratą su visa šimtine. Kun. A. Martį įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Antanas Urbonas, Toronto, Kanada, pratęsdamas „Draugo" prenumeratą atsiuntė 120 dol. kanadiškų. A. Urboną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame — nuoširdų ačiū.

APRAŠYTAS LIETUVIŲ RESTORANAS

„Tulpės" restorano savininkė Juzė Augaitienė buvo plačiai aprašyta Chicagos Tribune dienraštyje, pažymint jos kulinarinius sugebėjimus ir tuo išsiskiriant iš kitų restoranų. William Rice, kuris neseniai lankėsi Sovietų Sąjungoje, nutarė aplankyti „Tulpę" ir išbandyti valgius šiapus „Geležinės uždangos". Jis pažymi, jog restoranas mažas, bet labai švarus, patarnautojos žino ne tik kaip šypsotis, bet ir puikiai patarnauti. Jis pasisakė aplankęs šį restoraną su lietuviu draugu. Bet svarbiausia, jis rašo, kad „Tulpė" pasižymi pirmos klasės šviežiu maistu ir puikiai pagamintu. Augaitienė pati yra maisto virėja ir šį restoraną jau turi daugiau kaip 20 metų. Žurnalistas aprašo kaldūnų, cepelinų ir kitų valgių gardų skonį, ir sako, kad kitur tokio nesą, ypač pažymėdamas sriubų gardumą. Jis sako, kad sunku susilaikyti nuo šio restorano neaplankymo ir kitą kartą. Meniu lentelėje tik keli patiekalai tepažymėti virš 5 dolerių. Alus ir vynas čia neservuojamas. Savo aprašymą jis baigia, nurodydamas adresą Marquette Parke — 2447 W. 69 St., ir kad jis atidarytas kasdien iki 8 val. vak. Kartu įdėjo ir didelę restorano vidaus nuotrauką su šeimininke Juze Augaitiene.

MOTERŲ KLUBAS

Lietuvių Brighton Parko Moterų klubo, metinis narių susirinkimas buvo kovo 2 dieną Zigmont Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave., Pirm. Sue Cheplis atidarė susirinkimą 1:00 val. po pietų, sveikindama nares, kad oras prastas, bet narių atsilankė gražus būrelis. Ji pranešė liūdną žinią, kad yra mirus, klubo buvusi raštininkė Eugenija Strungys. Pirmininkė prašė visas atsistoti vienos minutės tyla pagerbti mirusią narę, o šeimai išreikšti gilią užuojautą.

Protokolą perskaitė nutarimų rašt. iš praėjusio susirinkimo. Buvo priimtas kaip skaitytas. Taipgi gautos 3 padėkos kortelės, dėkojo už suteiktas gėles prie karsto. Knygų patikrinimo komisijos pirmininkė Bernice Zayner pranešė, kad knygos yra gerai vedamos ir viskas rasta tvarkoje. Dėkojo Matildai Folis už skanias vaišes.

Finansų rašt. pranešė, kad yra 3 narės sergančios — Sophie Doran, Lucille Shatas, Harriet Ermel. Joms buvo įteikta klubo dovanėlės ir palinkėta greitai pasveikti. Pirmininkė nusiskundė, kad klubo narės nesilanko į koplyčią atsisveikinti ir pagerbti mirusią narę. Labai negražu, kad narė akis užmerkia ir yra pamiršta. Gaila, kad tai nutinka. Mes turėtumėm viena kitai pranešti telefonu. Būtų gražu ir garbinga. Pirm. pranešė, kad kitas susirinkimas bus gegužės 4 dieną ir kvietė gausiai atsilankyti. Visas sveikino visa valdyba su artėjančiom šventėm — Patriko, Juozapo ir šv. Velykų proga. Po susirinkimo visos narės buvo pavaišintos skaniu maistu ir visos skirstės į namus.

Rožė Didžgalvis

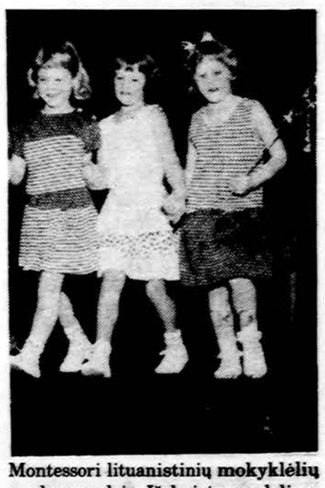

Montessori lituanistinių mokyklėlių madų parodoje. Iš kairės modeliuotojos: Giedrė Kazlauskaitė, Viktutė Trakytė ir Aurytė Sušinskaitė.

ARŪNAS PASAKOJA

Kovo 4 d. Kr. Donelaičio aukštesniosios lit. mokyklos mokiniai vėl gavo progą išgirsti apie dabar vykstančius Lietuvoje įvykius. Šeštajai — Šnekamosios kalbos pamokai rinkomės į mokyklos auditoriją. Arūnas Pabedinskas, prieš aštuonerius metus baigęs mūsų mokyklą, dabar gyvenantis Toronte ir besiruošiantis doktoratui, sutiko mums parodyti skaidres ir papasakoti apie savo viešnagę Lietuvoje. Jis gavo leidimą su kitais Kanados atstovais vykti į Lietuvoje ruošiamas Vasario 16-sios iškilmes. Jis dalyvavo kaip Kanados Jaunimo sąjungos atstovas. Ten sutiko daug jaunimo, kuriam svarbi ši kova dėl nepriklausomybės. Jaunimas Lietuvoje išreiškė savo norą palaikyti kontaktą su jaunimu, gyvenančiu užsienyje. Jie labai įvertina ką daro išeivijos jaunimas, prisidėdamas prie kovų dėl laisvės.

Dabar gyvenimo sąlygos Lietuvoje yra daug laisvesnės. Po 40 okupacijos metų pirmą kartą leista viešai švęsti Vasario 16-ją. Vasario 15 d. Arūnas dalyvavo Kaune Persitvarkymo sąjūdžio susirinkime. Susirinkimas tęsėsi 6 valandas. Buvo skaitomas Nepriklausomybės aktas, pasisakymai prieš okupantą. Vasario 16 d. dalyvavo Laisvės paminklo atidengimo ir pašventinimo apeigose. Paminklas buvo atstatytas per šešias savaites. Buvęs savanoris kūrėjas Landsbergis atidengė paminklą, o jį pašventino kardinolas V. Sladkevičius. Atidengus paminklą, buvo paleisti balandžiai. Iškilmėse dalyvavo Latvijos ir Estijos atstovai su savo vėliavomis. Matėsi daug plakatų.

Arūnas taip pat dalyvavo iškilmėse Vilniuje. Buvo atidengta lenta prie namo, kuriame buvo pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas. Nors buvo lietingos ir šaltos dienos, bet abiejuose miestuose dalyvavo 200,000 žmonių minios.

Arūnas pabrėžė, kad Lietuvos jaunimui nėra didelis dalykas išlaikyti lietuvių kalbą, bet išeivijos jaunimas žino geriau istoriją, geografiją bei literatūrą. Iškilmėse buvo deklamuojamas Bern. Brazdžionio eilėraštis „Aš čia gyva". Jaunimas stebėjosi, kaip mūsų išeiviai žino šį eilėraštį, iš kur? Atsakyta, kad Darius Polikaitis (mūsų dainų mokytojas), net tuo pavadinimu išleidęs plokštelę, kurią mūsiškis jaunimas labai mėgsta.

Užbaigdamas pasakojimą, A. Pabedinskas pabrėžė, kaip svarbu mums mokėti lietuvių kalbą.

Audrė Šlenytė
Kr. Donelaičio mokyklų korespondentė

Demonstruoja Chicagos mieste Vasario 16 proga.

Nuotr. **R. Miliauskaitės**

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Antanas Masionis, gyvenąs Fair Lawn, N.J., priklausąs Patersono parapijai ir vienas iš jos tarybos narių, savųjų tarpe paminėjo savo 80 metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvininkas yra gimęs 1909 m. vasario 8 d. Diržių km., Seinų vlsč. Baigęs Marijonų gimnaziją ir Vytauto D. universitetą, buvo mokytojas ir gimnazijų direktorius. Jis kaip mokytojas dirbo Vokietijoje ir Amerikoje. Be to, jis nuo pat jaunystės yra visuomenininkas, laikraštininkas ir ateitininkų vadovas.

— A. a. dr. Anastazija Žilytė-Goeltnerienė, ilgai sirgusi, mirė vasario 27 d. Palaidota Cypress Hills kapinėse Brooklyne. Velionė buvo gimusi 1903 m. Panevėžyje, dirbo ir ištekėjo Telšiuose. Po karo buvo Vokietijoje ir paskui Amerikoje.

— Elizabeth lietuvių parapijos susirinkimas vyko vasario 8 d. Šv. Jadvygos parapijos salėje. Dalyvavo ir arkiv. Theodore McCarric ir daug parapiečių. Buvo aptarti įvairūs parapijos reikalai ir parapijos ateitis.

VOKIETIJOJE

— Vasario 16 gimnazijos mokiniai paminėjo Tautos šventę. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. E. Putrimas, vargonais, kaip ir kiekvieną sekmadienį, grojo Darius Udrys iš JAV-bių. Buvo suvaidinti trys vaizdeliai, o vakare ateitininkai Romuvos parke padarė eitynes, pavaizduodami Lietuvos okupaciją ir jai pasipriešinimą. Eitynėms vadovavo Vilija Bijūnaitė. Antanas Vainius pasakė kalbą.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.